

ŠILUTĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS HUGO ŠOJAUS MUZIEJAUS VEIKLOS ATASKAITA

Šilutės Hugo Šojaus muziejaus 2025 metų veiklos ataskaita teikiama Šilutės rajono savivaldybės tarybai vadovaujantis Šilutės rajono savivaldybės mero 2025 m. gruodžio 10 d. potvarkiu Nr. M1-756 „Dėl Šilutės rajono savivaldybės biudžetinių, viešųjų įstaigų ir valdomų įmonių 2025 metų veiklos ataskaitų pateikimo Šilutės rajono savivaldybei grafiko patvirtinimo“. Ataskaita parengta vadovaujantis Šilutės rajono savivaldybės tarybos 2024 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. T1-595 „Dėl Šilutės Hugo Šojaus muziejaus veiklos vertinimo kriterijų nustatymo“, taip pat remiantis Lietuvos Respublikos muziejų įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymu, Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymu bei kitais galiojančiais teisės aktais. Šilutės Hugo Šojaus muziejus (toliau – Muziejus) yra Šilutės rajono savivaldybės muziejus. Jo teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Muziejaus savininko teises ir pareigas įgyvendina Šilutės rajono savivaldybės taryba. Muziejaus buveinė – Lietuvininkų g. 4, 99185 Šilutė, Šilutės r. sav. Muziejus taip pat vykdo veiklą šiais adresais: Vilties g. 1, 99156 Macikų k., Šilutės sen., Šilutės r. sav.; Bažnyčios g. 9A, 99383 Švėkšna, Šilutės r. sav.; Pergalės a. 17, 99207 Žemaičių Naumištis, Šilutės r. sav.; Katalikų bažnyčios g. 3, 99169 Šilutė.

Muziejus įsteigtas 1949 m. lapkričio 7 d. ir įkurtas Šilokarčemos dvaro savininko Hugo Šojaus sukauptų muziejinių kolekcijų pagrindu. Pagrindinis Muziejaus veiklos tikslas – kaupti, saugoti, tirti, konservuoti, restauruoti, eksponuoti ir populiarinti Šilutės rajono savivaldybės bei etnografinių Mažosios Lietuvos ir Žemaitijos regionų, kurių teritorijose Muziejus veikia, dvasines ir materialines kultūros vertybes. Muziejaus veiklos uždaviniai – susieti Šilutės rajono ir etnografinio Mažosios Lietuvos regiono dvasinių ir materialinių vertybių apsaugą su moksliniais tyrimais, visuomenės informavimu, kultūros ir edukacijos poreikiais bei kultūros paslaugų teikimu; ugdyti visuomenės istorinę ir kultūrinę savimone, puoselėti ir aktualinti etnografinio Mažosios Lietuvos regiono kultūrinę tapatybę. Įgyvendindamas šiuos uždavinius, Muziejus vykdo šias pagrindines funkcijas: kaupia ir saugo savivaldybės bei etnografinių Mažosios Lietuvos ir Žemaitijos regionų kultūrą atspindinčias muziejines vertybes; organizuoja ir tvarko muziejinių vertybių apskaitą; vykdo muziejinių vertybių konservavimą ir restauravimą kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka; skaitmenina muziejines vertybes; įgyvendina muziejinės komunikacijos ir edukacijos veiklas, sudarančias sąlygas formaliajam ir neformaliajam švietimui; vykdo asmenims su negalia skirtas bei visuomenės psichosocialinę ir dvasinę gerovę stiprinančias veiklas; savarankiškai arba bendradarbiaudamas su mokslo ir studijų institucijomis atlieka muziejinių rinkinių mokslinius ir kitus tyrimus; rengia ir įgyvendina regioninius, nacionalinius, tarptautinius bei Europos Sąjungos ir kitų fondų finansuojamus projektus; dalyvauja nacionalinių ir tarptautinių muziejų tinklų veikloje; rengia metinius veiklos planus ir ataskaitas, teikia statistinius duomenis Kultūros ministerijai; organizuoja tikslines ekspedicijas, rengia ir leidžia leidinius, formuoja Muziejaus bibliotekos fondus, organizuoja savanorišką veiklą ir atlieka kitas teisės aktuose numatytas funkcijas.

Muziejaus vizija – būti šiuolaikiška kultūros įstaiga, pristatančia saugomą materialųjį ir nematerialųjį istorijos bei kultūros paveldą, atvira naujovėms, nuolat ieškančia interaktyvių veiklos formų, veikiančia kaip tarpkultūrinė kontaktinė zona ir atviro dialogo erdvė.

PRIORITETINIAI TIKSLAI

1. Siekti muziejaus rinkinių efektyvesnio kaupimo, saugojimo, apskaitos ir jų sklaidos visuomenei.
2. Kurti istorinę savimonę formuojančias, visuomenę pažinimo procese dalyvauti skatinančias, krašto istoriją ir paveldą reprezentuojančias šiuolaikines ekspozicijas, parodas.
3. Didinti muziejaus teikiamų paslaugų kokybę ir pasiekiamumą, stiprinti kūrybiniais mokymo ir mokymosi principais pagrįstą edukacinę veiklą, kuri atitiktų įvairių visuomenės grupių poreikius ir lūkesčius.
4. Skatinti ir planingai įgyvendinti muziejaus darbuotojų gebėjimų ugdymą ir kvalifikacijos tobulinimą.

MUZIEJAUS VEIKLOS KRYPTYS. VYKDOMOS PROGRAMOS

- I. Muziejaus administravimas ir kultūrinių paslaugų teikimas. Apsilankymai
- II. Rinkinių kaupimas ir saugojimas.
- III. Kultūrinė edukacinė veikla.
- IV. Paslaugų kokybė ir prieinamumas.
- V. Tarpsektorinis bendradarbiavimas.
- VI. Rinkodara.
- VII. Savanoriavimas ir socialinis dalyvavimas.
- VIII. Kitos paslaugos.
- IX. Turtas.
- X. Administravimas.
- XI. Ūkinė veikla.

I. MUZIEJAUS ADMINISTRAVIMAS IR KULTŪRINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS. APSILANKYMAI.

Lankytojai. Viena pagrindinių Šilutės Hugo Šojaus muziejaus funkcijų – aptarnauti lankytojus ir teikti jiems įvairias, kokybiškas kultūros paslaugas. 2025 metais muziejaus ekspozicijas, parodas ir renginius aplankė 27 898 lankytojai (2024 m. – 26 792), taigi, fiksuojamas nuoseklus lankomumo augimas. Šilutės Hugo Šojaus muziejų aplankė 19 139 lankytojai, iš jų: ekskursijose dalyvavo 2 958 asmenys, edukaciniuose užsiėmimuose – 7 995, pavienių lankytojų buvo 2 623, renginiuose dalyvavo 2 350, parodų atidarymuose – 3 213 lankytojų. Švėkšnos ekspoziciją aplankė 4 240 lankytojų, iš jų: ekskursijų dalyvių – 1 011, edukacinių užsiėmimų dalyvių – 659, pavienių lankytojų – 767, renginių dalyvių – 1 803 asmenys. Žemaičių Naumiesčio ekspozicijoje apsilankė 1 101 lankytojas, iš jų: ekskursijų dalyvių – 273, edukacinių užsiėmimų dalyvių – 354, pavienių lankytojų – 165, renginių dalyvių – 278, parodų atidarymuose dalyvavo 31 asmuo. Macikų lagerio ekspoziciją aplankė 623 lankytojai, iš jų: ekskursijų dalyvių – 237, pavienių lankytojų – 241, renginių dalyvių – 145 asmenys. Dvasinės kultūros centro „Eglutė“ ekspoziciją aplankė 2 795 lankytojai, iš jų: ekskursijų dalyvių – 421, edukacinių užsiėmimų dalyvių – 675, pavienių lankytojų – 613, renginių dalyvių – 1 086 asmenys

2025 metais visose Šilutės Hugo Šojaus muziejaus ekspozicijose surengtos 48 parodos, iš jų: 12 parodų iš muziejaus rinkinių, 8 lauko parodos, 8 kilnojamosios, 8 individualios (personalinės), 2 tarptautinės, 4 parodos iš kitų muziejų, 2 – iš privačių kolekcijų, 2 – iš kitų įstaigų, 1 teminė ir 2 virtualios parodos. Muziejaus ekspozicijose taikomas nemokamas lankymas, kuriuo gali naudotis asmenys, kuriems tai numato teisės aktai. Taip pat nemokamas muziejaus lankymas užtikrinamas valstybinių švenčių metu, parodų atidarymų, renginių bei Suaugusiųjų mokymosi savaitės metu.

Asmenys su negalia. Muziejuje ir jo padaliniuose apsilankė 386 asmenys su negalia, iš jų: Šilutės Hugo Šojaus muziejuje – 255, Macikų lagerio ekspozicijoje – 31, DKC „Eglutėje“ – 100 asmenų. 2025 metais parduota 2 137 bilietų su nuolaida, iš jų: Šilutės Hugo Šojaus muziejuje – 1 988,

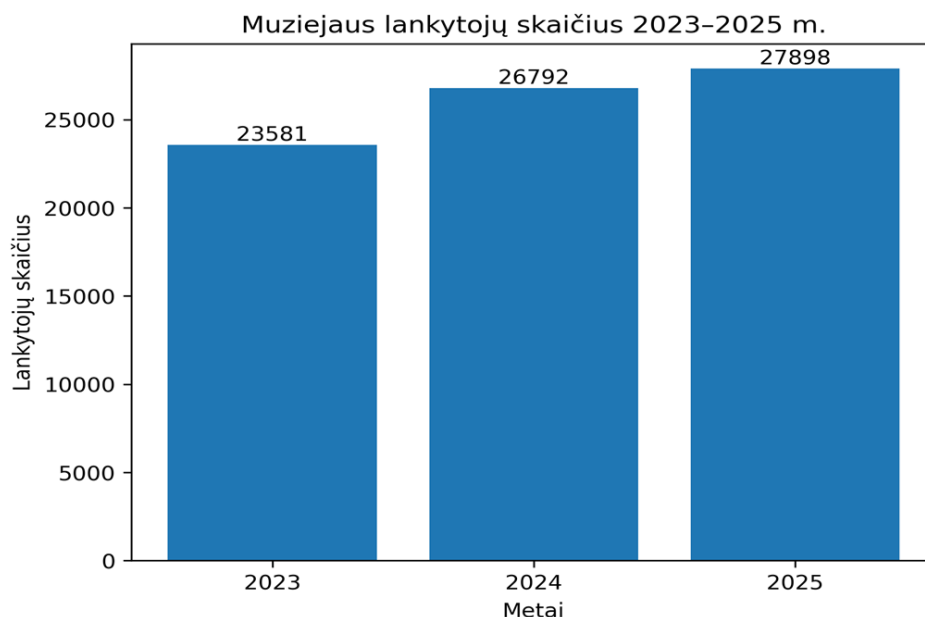
Švėkšnos ekspozicijoje – 133, Žemaičių Naumiesčio ekspozicijoje – 16. Iš viso nemokamai muziejuje ir jo padaliniuose apsilankė 14 808 lankytojai, iš jų: pavienių lankytojų – 1 558, edukacijų dalyvių – 4 727, ekskursijų dalyvių – 638, renginių ir parodų lankytojų – 7 885 asmenys.

Muziejaus saugyklos. 2025 metais muziejaus saugyklose apsilankė 48 asmenys, kurie naudojami muziejaus rinkinių medžiaga tyrimų, publikacijų rengimo ir kitų profesinių veiklų tikslais. Muziejinės vertybės ir jų skaitmeniniai vaizdai buvo teikiami privatiems asmenims, leidykloms, Lietuvos muziejams ir kitoms institucijoms istorijos vadovėlių, straipsnių, enciklopedijų, mokslinių leidinių iliustravimui, taip pat parodoms ir lauko ekspozicijoms. Muziejaus rinkinių medžiaga naudota šiais atvejais: • Kretingos muziejui suteikta medžiaga apie Petrą Šniukštą, straipsnio rengimui; Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos vyriausiajai kultūros paveldo specialistei – vaizdinė ir istorinė medžiaga apie Laisvės alėją; • UAB „Baltos lankos Klett“ – fotografijų rinkinys vadovėlio iliustravimui; • Lietuvos nacionaliniam muziejui – fotografijų rinkinys parodos rengimui; • Lietuvos nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai – Švėkšnos fotografijų rinkinys skaitmeninei enciklopedijai; • Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai – fotografijos, dokumentuojančios 1991 m. sausio 13 d. įvykius; • Klaipėdos universitetui – 2019 metų Šilutės rajono durpynų archeologinių tyrimų medžiaga ir radiniai.

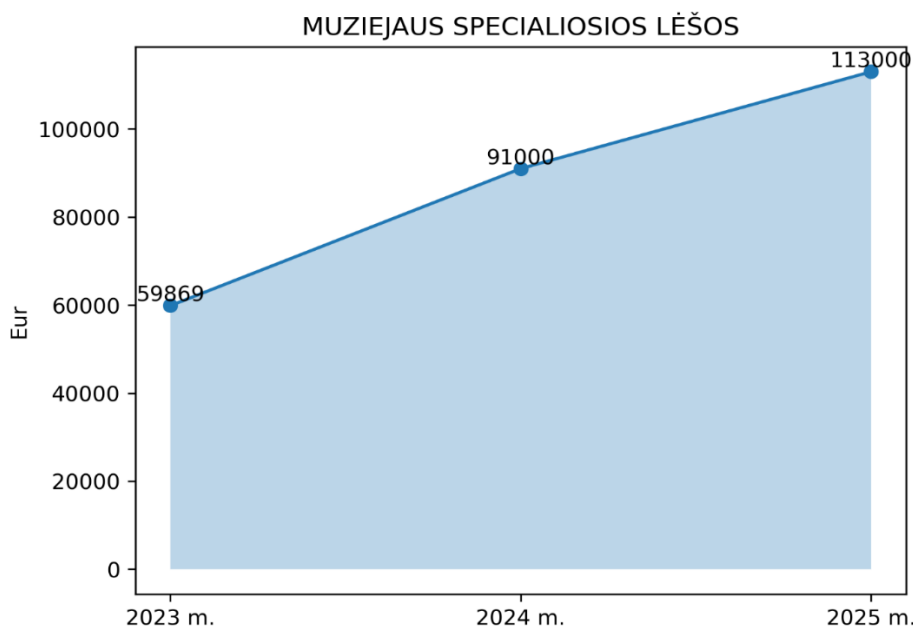
Virtualūs apsilankimai. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus administruojamose skaitmeninėse platformose fiksuotas itin didelis virtualus lankomumas. Muziejaus interneto svetainę www.silutesmuziejus.lt aplankė 171 405 unikalūs lankytojai, kurie joje apsilankė iš viso 2 871 053 kartus. Interneto svetainėje www.macikulageriai.lt per ataskaitinius metus užfiksuota 82 680 virtualių apsilankymų. Aktyviai naudoti ir socialiniai tinklai. Šilutės Hugo Šojaus muziejaus „Facebook“ paskyrą 2025 m. sekė 7 172 asmenys, įrašų peržiūrų skaičius siekė 2 757 503, o turinio pasiekiamumas – 2 869 904. Muziejaus „Instagram“ paskyroje metų pabaigoje buvo 559 sekėjai. Švėkšnos ekspozicijos „Facebook“ paskyrą sekė 4 030 asmenų, įrašų peržiūrų skaičius sudarė 678 469, o turinio pasiekiamumas – 299 643. „Instagram“ paskyroje fiksuotas 731 sekėjas. Žemaičių Naumiesčio ekspozicijos „Facebook“ paskyrą sekė 1 266 asmenys, o įrašų peržiūrų skaičius siekė 42 190. Dvasinės kultūros centro „Eglutė“ „Facebook“ paskyrą sekė 282 asmenys, įrašų peržiūrų skaičius sudarė 35 190, turinio pasiekiamumas – 1 942. Remiantis 2025 metų lankomumo ir paslaugų rodikliais, galima teigti, kad Šilutės Hugo Šojaus muziejaus ir jo padalinių veikla išliko auganti ir stabili. 2025 m. muziejaus teikiamomis mokamomis ir nemokamomis paslaugomis pasinaudojo 27 898 lankytojai, tai yra apie 5 proc. daugiau nei 2024 metais (26 792 lankytojai). Didėjantis lankytojų skaičius rodo nuoseklų muziejaus paslaugų aktualumą bei patrauklumą įvairioms auditorijoms. 2025 metais muziejus uždirbo 24,2 proc. daugiau specialiųjų lėšų nei 2024 m. (2025 m. – 113 000,00 Eur, 2024 m. – 91 000,00 Eur), o tai atspindi tiek išaugusį lankytojų srautą, tiek sėkmingą mokamų paslaugų plėtrą. Vasaros laikotarpiu reikšmingu lankytojų traukos objektu tapo ukrainiečio menininko Vladimiro Kazariano mikrominiatiūrų paroda „Stebuklų pasaulis“ (eksponuota nuo 2025 m. birželio 5 d. iki spalio 2 d.), kurią aplankė 3 494 lankytojai. Paroda ženkliai prisidėjo prie bendro muziejaus lankomumo augimo vasaros sezono metu. Vasaros sezonu (nuo gegužės iki spalio mėnesio) visos muziejaus ekspozicijos lankytojus priėmė visomis savaitės dienomis, išskyrus pirmadienį, taip pat buvo atviros valstybinių švenčių metu: Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją, Liepos 6-ąją ir Rugpjūčio 23-ąją. Tai sudarė papildomas galimybes muziejų lankyti tiek vietos gyventojams, tiek miesto svečiams. 2025 m. įgyvendinant kūrybinių improvizacijų ciklo „Muziejus kitu kampu“ programą, buvo surengti įvairūs renginiai ir veiklos: koncertas „Iškyla dvare, kai pavasarį baltais žiedais sninga“ (202 dalyviai), objektų teatro spektaklis „Rhesanium“ (68 dalyviai), šešios kūrybinės dirbtuvės (kūrybinio rašymo, objektų teatro, komiksų – iš viso 175 dalyviai), pleneras „Nutapyk Hugo Šojaus dvarą vasaros spalvomis“ (14 dalyvių) ir lauko paroda tuo pačiu pavadinimu. Tradiciniu ir ypač laukiamu metų akcentu tapo atnaujintas Kalėdų Senelio kambarys, kurį per tris savaitgalius aplankė 288 vaikai, taip dar kartą patvirtinant muziejaus svarbą šeimoms ir jaunajai auditorijai.

Pastaryjų trejų metų lankytojų skaičius ir uždirbtos specialiosios lėšos nurodomos 1 ir 2 diagramose.

1 diagrama

2 diagrama

II. RINKINIŲ KAUPIMAS IR SAUGOJIMAS.

Prioritetinis tikslas – kaupti muziejaus vertybes, formuoti ir plėtoti muziejaus rinkinius, juos viešinti bei užtikrinti tinkamas sąlygas jų saugojimui

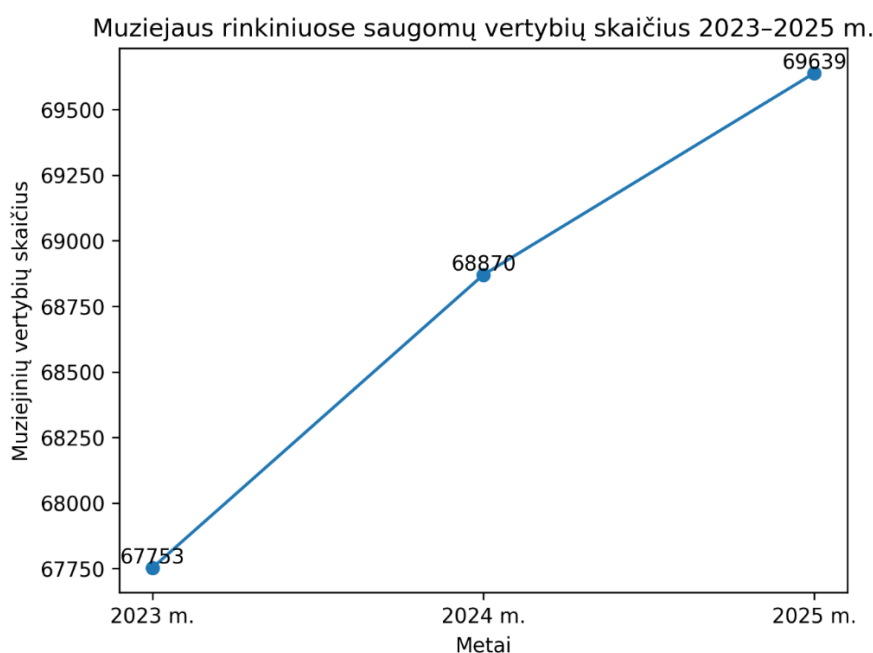
2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejus kryptingai siekė užtikrinti tinkamą muziejinių vertybių saugojimo režimą, apskaitą, kaupimą, tyrinėjimą, įvertinimą tikrąja verte, konservavimą ir restauravimą. Taip pat buvo tęsiamas aktyvus rinkinių pristatymas visuomenei – parodose, leidiniuose, konferencijose, viešose paskaitose, populiariuose ir moksliniuose straipsniuose. 2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis muziejuje kartu su padaliniais Švėkšnoje, Žemaičių Naumiestyje, Macikuose ir Dvasinės kultūros centre „Eglutė“ saugomos 69 639 muziejinės vertybės, kurių bendra vertė siekia 1 490 268,28 Eur (2024 m. – 68 870). Muziejuje veikia 32 ekspozicinės salės ir 13 saugyklų.

Muziejaus pagrindinį rinkinį (šifras ŠM GEK) sudaro nuolat saugoti priimtose archeologinės, istorinės, meninės, etnografinės, religinės, memorialinės ir kitos kultūrinę vertę turinčios muziejinės vertybės. Jos suskirstytos į 21 rinkinį, tarp jų – istorinės ir naujausių laikų raštijos, fotografijos, archeologijos, etnografijos, liaudies meno, dailės, numizmatikos, filatelijos, filokartijos, negatyvų, ginklų, gamtos, brangiųjų metalų, taip pat asmenų fondai. Pagalbinį rinkinį (šifras ŠM Pg.) sudaro muziejinės vertybės, reikalingos muziejaus veiklai: blogos būklės objektai, neautentiški ar neturintys išliekamosios vertės eksponatai, gamtinės medžiagos, technikos objektai. 2025 metais muziejaus rinkiniai papildyti 790 naujų muziejinių vertybių, iš jų 289 įtrauktos į pagrindinį rinkinį, 501 – į pagalbinį. Muziejus savo lėšomis kurios papildė istorinių eksponatų, raštijos ir fotografijos rinkinius. Reikšminga rinkinių dalis papildyta vertybėmis, susijusiomis su Švėkšnos istorija: fotografijų albumu, priklausiusiu Rimkų šeimai, fotografija su Prano Didjurgio antspaudu, taip pat emigranto iš Švėkšnos Morris B. Sachs 1945 m. TV laidos programa.

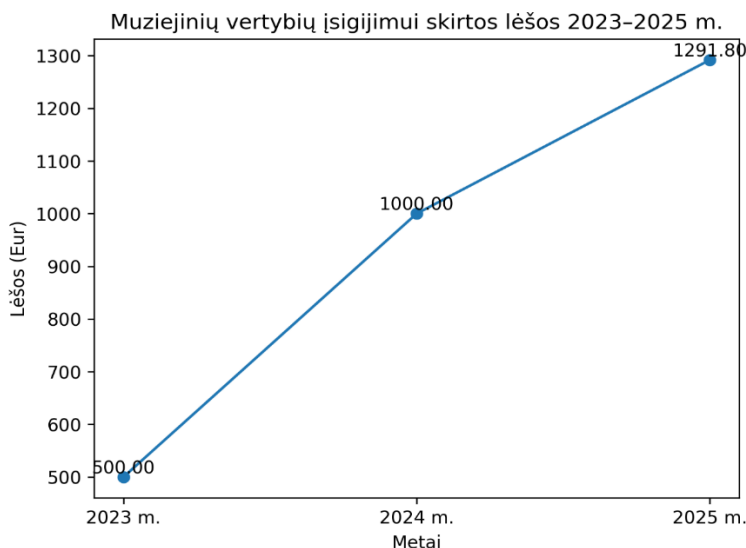
LIMIS duomenų bazėje 2025 m. suformuoti 69 aktai, tarp jų – muziejinių vertybių priėmimo–perdavimo, pirkimo, dovanojimo ir priėmimo nuolat saugoti aktai. Per metus suinventorintos 969 muziejinės vertybės, apimančios įvairius rinkinius – nuo archeologijos ir fotografijos iki etnografijos, raštijos ir dailės. 2025 m. buvo patikrintas pagrindinis tekstilės rinkinys. Patikrinimo metu visos vertybės rastos, surašytas patikrinimo aktas. Taip pat surengta 19 rinkinių komplektavimo komisijos posėdžių, kuriuose svarstyti muziejinių vertybių priskyrimo rinkiniams, įvertinimo, patikrinimo, pirkimo, skaitmeninių vaizdų naudojimo, restauratorių darbo planų ir ataskaitų klausimai. Per 2025 metus muziejuje ir jo padaliniuose eksponuotos 3 731 muziejinė vertybė, iš jų 2 565 – nuolatinėse ekspozicijose, 1 151 – parodose, 17 vertybių paskolintos kitiems muziejams. Svarbi rinkinių kaupimo ir tyrimų dalis – ekspedicinė veikla. 2025 m. organizuotos 8 ekspedicijos–išvykos, iš jų 7 – Šilutės rajone. Ekspedicijų metu apklausta 12 asmenų, surinkti jų prisiminimai apie 1991 m. sausio įvykius Vilniuje, parengtas dokumentinis filmas „Kai stovėjome už laisvę“. Taip pat surengta ekspedicija, skirta Žemaičių Naumiesčio senųjų pastatų, susijusių su žydiškojo štetlo paveldu, tyrimui.

Per pastaruosius trejus metus Muziejaus rinkiniuose saugomų ir įsigijimui skirtos lėšos nurodomos 3, 4 diagramose.

3 diagrama

4 diagrama

Parodos. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejuje kartu su ekspoziciniais padaliniais buvo surengtos 49 parodos (2024 m. – 47). Iš jų 31 paroda eksponuota Šilutės Hugo Šojaus muziejuje, 2 – Žemaičių Naumiesčio ekspozicijoje, 8 – Švėkšnos ekspozicijoje ir 8 – Dvasinės kultūros centre „Eglutė“. Iš viso muziejuje ir jo padaliniuose surengtos 36 parodos, 11 parodų pristatytos kitose institucijose Lietuvoje ir užsienyje, 2 parodos buvo virtualios. Muziejuje surengtų parodų struktūra buvo įvairi: 8 parodos parengtos iš muziejaus rinkinių, 9 – proginės (lauko), 2 – teminės, 7 – individualios (personalinės), 2 – tarptautinės, 3 – iš kitų muziejų, 2 – iš kitų įstaigų, 2 – iš privačių kolekcijų ir 1 – kilnojamoji paroda. Šilutės Hugo Šojaus muziejus nuosekliai plėtoja bendradarbiavimą su muziejais, galerijomis, fondais, privačiais kolekcininkais, tautodailininkais ir menininkais, siekdamas pristatyti aktualias, originalias ir regiono tapatybę atspindinčias vertybes. 2025 metais bendradarbiaujant su Lietuvos muziejais ir organizacijomis surengtos 6 parodos, bendradarbiauta su Žemaičių muziejumi „Alka“, Alytaus kraštotyros muziejumi, Klaipėdos Mažosios Lietuvos muziejumi, Jakovo Bunkos labdaros ir paramos fondu, VšĮ „Atminties tiltai“ bei Estijos organizacija „MTŪ Fantazy“. Parodų atidarymų metu muziejų ir jo padalinius aplankė 3 244 lankytojai (2024 m. – 4 734). Iš parodų veiklos gauta pajamų: už bilietus – 21 549,00 Eur (2024 m. – 21 865 Eur), už gido paslaugas – 3 300 Eur (2024 m. – 3 850 Eur). Parodų laikotarpiu muziejuje organizuoti įvairūs renginiai: parodų pristatymai, susitikimai su autoriais, koncertai, knygų pristatymai, seminarai. Ataskaitiniais metais surengtos parodos sulaukė didelio lankytojų susidomėjimo. Viena lankomiausių buvo ukrainiečio Vladimiro Kazariano mikrominiatiūrų paroda „Stebuklų pasaulis“, kurią aplankė 3 494 lankytojai. Tokį pat lankytojų skaičių pritraukė ir tuo pačiu laikotarpiu eksponuota paroda „Miestų horizontai“ iš klaipėdiečių kolekcininkų Aleksandro Popovo ir Jelenos Kosinovos dailės kolekcijos. Didelio susidomėjimo sulaukė ir parodos iš muziejaus rinkinių – „Medicina tada ir dabar“, kurią aplankė 1 573 lankytojai, bei paroda „Vilko vaikai (vokietukai): užmiršta Antrojo pasaulinio karo vaikų istorija“ (381 lankytojas). Ypač lankytos buvo lauko parodos, skirtos valstybinėms šventėms ir istorinės atminties temoms – „Velykinis margutis“, „Laisvės takas“ ir „Vienybė težydi“. 2025 metais muziejininkai aktyviai rengė parodas iš Šilutės Hugo Šojaus muziejaus fondų ir kituose ekspozicijose, taip stiprindami ryšį su vietos bendruomenėmis ir didindami muziejinių vertybių prieinamumą regionuose.

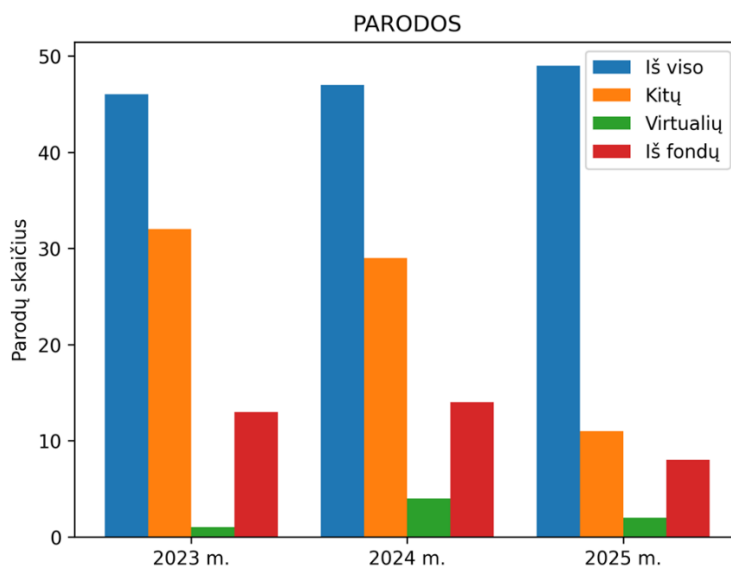
DKC „Eglutėje“ pristatytos parodos, atskleidžiančios tradicinės kultūros ir buities temas, tarp jų – „Margučių paroda iš muziejaus rinkinių“, tautodailininkės Birutės Baltutienės margučių ir tradicinių verbų paroda bei „Krikštai – Mažosios Lietuvos kultūros atspindžiai“. Švėkšnos ekspozicijoje eksponuotos parodos, skirtos vietos istorijai ir religiniam paveldui, tarp jų – „Kadišas Lietuvos medinėms sinagogoms“. Žemaičių Naumiesčio ekspozicijoje pristatyta paroda „Žaislai ir žaidimai“ iš muziejaus rinkinių, aktyviai naudota edukacinėse veiklose ir leidusi lankytojams pažinti skirtingų laikotarpių vaikų kasdienybę. Parodos, rengtos muziejaus padaliniuose iš

muziejaus fondų, reikšmingai prisidėjo prie muziejinių vertybių sklaidos, vietos gyventojų įsitraukimo ir krašto istorijos pažinimo.

Muziejininkų parengtos parodos, eksponuotos kitose institucijose. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus muziejininkai aktyviai rengė ir pristatė parodas, kurios buvo eksponuojamos ne tik muziejaus erdvėse, bet ir kitose Lietuvos kultūros bei atminties institucijose. Ši veikla reikšmingai prisidėjo prie muziejaus veiklos sklaidos, muziejinių vertybių prieinamumo didinimo ir tarpinstitucinio bendradarbiavimo stiprinimo regioniniu bei nacionaliniu lygmenimis. Didelio visuomenės susidomėjimo sulaukė kilnojamoji paroda „Zivai. Nepamiršti“, eksponuota Vilniuje, Gargždų krašto muziejuje ir Šilutės kultūros centre. Vien Vilniuje ją aplankė 2 015 lankytojų. Remiantis unikalia muziejine vertybe buvo įgyvendinta viešinimo programa, skirta Hugo Šojaus asmenybės ir jo reikšmės Mažosios Lietuvos kultūros paveldui pristatymui. Programos simboliu tapo unikalus Hugo Šojaus kolekcijos archeologinis radinys – egiptietiškas ušebtas, pasirinktas kaip pagrindinis vizualinis ir teminis akcentas. Vienos muziejinės vertybės paroda „Ušebtas iš Hugo Šojaus kolekcijos: gyvenimo po mirties palydovas“ buvo pristatyta keturiose institucijose: Alytaus kraštotyros muziejuje, Kauno rajono muziejuje (Raudondvaryje), Trakų istorijos muziejuje ir Medininkų pilies muziejuje. Šią parodą iš viso aplankė 2 221 lankytojas. Parodos ciklas tapo svarbia muziejaus jubiliejinės programos dalimi ir sudarė galimybę pristatyti muziejaus rinkinius bei Hugo Šojaus asmenybę skirtinguose Lietuvos regionuose. Tęsiant kilnojamojų parodų sklaidą, paroda „Seserys elzbietietės Lietuvoje: Bonitos veikla Švėkšnoje“ buvo eksponuojama Jurbarko krašto muziejuje, kur ją aplankė 715 lankytojų. Taip pat pristatyta kilnojamoji paroda „1923 m. sausio mėn. įvykiai Klaipėdos krašte“, eksponuota Pagėgių savivaldybės kultūros centre, ir paroda „Lietuvininkų kraštas: istorija, kultūrinė savastis ir paveldas“, pristatyta Šilutės kultūros centro skyriuje Usėnuose. Švietimo įstaigose muziejininkai taip pat aktyviai skleidė muziejaus turinį – kilnojamoji paroda „Šilutės raida: miestas, kur vanduo ir žmonės kuria gyvenimą“ buvo eksponuota Šilutės pirmojoje gimnazijoje, o paroda „Šilutės kultūros namų metraštis 1945–1980“ pristatyta Šilutės kultūros centre. Muziejininkų parengtos ir kitose institucijose eksponuotos parodos prisidėjo prie muziejinių vertybių sklaidos, istorinės atminties aktualinimo ir muziejaus, kaip aktyvaus kultūros partnerio, pozicijų stiprinimo tiek vietos bendruomenėse, tiek nacionaliniu mastu.

Pastaryjų trejų metų parodos nurodomos 5 diagramoje.

5 diagrama

Virtualios muziejaus parodos ir rinkinių sklaida. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejus tęsė virtualių parodų rengimą, siekdamas didinti muziejaus rinkinių prieinamumą platesnei auditorijai ir sudaryti galimybes su kultūros paveldu susipažinti nuotoliniu būdu. Virtualios parodos buvo pristatytos LIMIS (Lietuvos integralios muziejų informacinės sistemos) platformoje,

o anksčiau sukurtas parodas lankytojai taip pat galėjo peržiūrėti muziejaus interneto svetainėje www.silutesmuziejus.lt. Ataskaitiniais metais buvo parengtos ir paviešintos dvi naujos virtualios parodos iš muziejaus rinkinių: „100 metų po Didžiojo Švėkšnos gaisro“ ir „Dr. Hugo Šojus – valdininkas, muziejininkas, visuomenės ir kultūros veikėjas“. Šios parodos skirtos Mažosios Lietuvos istorijos aktualizavimui, išskirtinių krašto asmenybių pristatymui bei muziejaus fonduose saugomų vertybių sklaidai. Virtualus parodų formatas sudarė galimybes muziejaus turinį pasiekti lankytojams nepriklausomai nuo jų geografinės vietos ir prisidėjo prie muziejaus sklaidos skaitmeninėje erdvėje bei edukacinių veiklų plėtros. 2025 metais taip pat buvo rengiamos parodos iš Šilutės Hugo Šojaus muziejaus rinkinių, skirtos krašto istorijos, kultūros paveldo, kasdienybės ir materialinės kultūros temoms aktualizuoti. Iš muziejaus rinkinių parengtos šios parodos: naujai įsigytų vertybių paroda „Eksponatai – laikmečio liudininkai“ (eksponuotos 385 vertybės), „Gyvenimo ritmas: butis ir technologijos“ (248 vertybės), „Žaislai ir žaidimai“ (112 vertybių), „Medicina tada ir dabar“ (321 vertybė), „Žiemos pasaka“ (20 vertybių) bei margučių paroda iš muziejaus rinkinių (51 vertybė). Parodų rengimo metu muziejaus rinkinių vertybės buvo naudojamos nuolatinių ir laikinųjų ekspozicijų turiniui formuoti, sudarant lankytojams galimybes pažinti muziejaus fonduose saugomas kultūros paveldo vertybes, jų istorinį, etnografinį ir kultūrinį kontekstą.

Saugyklų lankytojai. 2025 metais lankytojai aktyviai naudojami ir Šilutės Hugo Šojaus muziejaus saugyklomis – jose apsilankė 48 asmenys. Intensyviai buvo naudojamosi muziejinių vertybių deponavimo galimybėmis bei jų skaitmeniniais vaizdais. Muziejinės vertybės ir jų skaitmeniniai atvaizdai buvo teikiami privatiems asmenims, leidykloms, Lietuvos muziejams ir kitoms institucijoms istorijos vadovėlių, mokslinių ir populiarių straipsnių, enciklopedijų iliustravimui, taip pat parodoms ir lauko ekspozicijoms. 2025 metais muziejaus rinkinių medžiaga naudojosi Kretingos muziejus (medžiaga apie Petrą Šniukštą straipsnio rengimui), Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos (vaizdinė ir istorinė medžiaga apie Laisvės alėją), UAB „Baltos lankos Klett“ (istorijos vadovėlių iliustravimui), Lietuvos nacionalinis muziejus (parodų rengimui), Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka (skaitmeninei enciklopedijai), Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija (1991 m. sausio 13-osios įvykių fotografijos) bei Klaipėdos universitetas (2019 m. Šilutės rajono durpynų archeologinių tyrimų medžiaga ir radiniai).

Muziejaus tiriamoji veikla. Viena svarbiausių Šilutės Hugo Šojaus muziejaus funkcijų – muziejinių tyrimų vykdymas ir jų sklaida. 2025 metais muziejaus darbuotojai aktyviai dalyvavo nacionaliniuose ir tarptautiniuose mokslo bei profesiniuose renginiuose, skirtuose kultūros paveldo, muziejinių rinkinių tyrimams, jų apsaugai, skaitmeninimui ir interpretacijai. Gegužės 22 d. Panevėžyje dalyvauta Lietuvos muziejų asociacijos Rinkinių mokslinio tyrimo sekcijos XXVIII mokslinėje konferencijoje „Pramogų kultūros paveldas Lietuvos muziejuose: saugojimas, tyrimai ir sklaida“. Balandžio 11 d. muziejaus specialistai dalyvavo tarptautinėje konferencijoje „Kultūros šaknys muziejuje“, vykusioje Gargžduose, kur buvo aptarti muziejų vaidmens šiuolaikinėje visuomenėje, kultūrinės tapatybės aktualizavimo ir bendradarbiavimo klausimai. Birželio 16 d. muziejaus darbuotojai dalyvavo Lietuvos Respublikos Seime ir nuotoliniu būdu vykusioje konferencijoje „1940 m. Lietuvos okupacijos padariniai mūsų visuomenei“, nagrinėjusioje istorinės atminties, okupacijų tyrimų ir jų refleksijos šiandienos visuomenėje temas. Tiriamąją veiklą taip pat stiprina dalyvavimas specializuotuose seminaruose ir mokymuose, skirtuose darbui su LIMIS sistema, skaitmeninių 3D technologijų taikymui muziejų komunikacijoje ir paveldo tyrimuose, muziejinių duomenų apskaitai, autorių teisių klausimams bei tyrimų rezultatų sklaidai. 2025 metais muziejaus darbuotojai rengė ir publikavo mokslinius bei mokslo populiarinimo straipsnius, paremtus Šilutės Hugo Šojaus muziejaus rinkinių, Mažosios Lietuvos kultūros paveldo ir istorinės atminties tyrimais. Šios publikacijos prisidėjo prie muziejaus sukauptų rinkinių aktualizavimo ir integravimo.

2025 metais muziejaus specialistai taip pat aktyviai teikė metodinę pagalbą kitų muziejų ir institucijų darbuotojams rinkinių apsaugos, apskaitos, eksponavimo, tyrimo, parodų rengimo bei edukacijos klausimais. Per ataskaitinius metus suteikta 31 metodinė konsultacija, kurių temos:

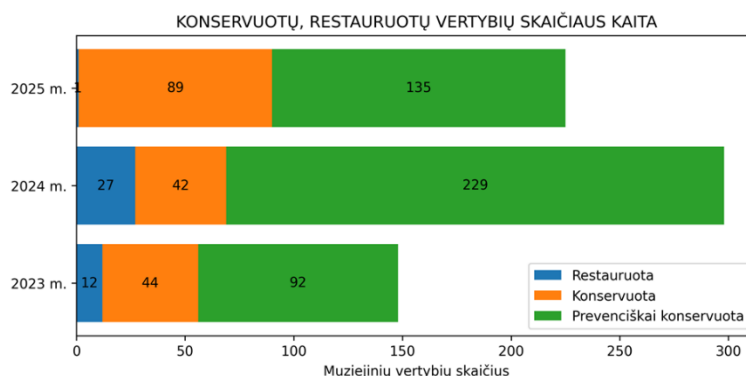
Mažosios Lietuvos istorinių objektų tematika, Aukštumalos lobyno archeologinių tyrimų ir radinių analizė, lokacijos ir kartografinė medžiaga, istorinių ginklų vertinimo klausimai. Konsultacijos buvo teikiamos tiek Lietuvos, tiek užsienio specialistams. Be to, direktorės pavaduotoja – rinkinių kuratorė inicijavo ir organizavo dalijimosi gerąja praktika seminarą „Visų muziejinių vertybių kompiuterizuota apskaita LIMIS sistemoje: dalijimasis gerąja praktika“. Seminaras vyko Kėdainių krašto muziejuje ir buvo skirtas kitų muziejų specialistams, siekiant įgyti kompetencijų, kad būtų suvienodinta muziejinių vertybių apskaita.

Kultūros vertybių vertinimas. Muziejaus rinkiniuose saugomų muziejinių vertybių vertinimas tikrąja verte yra visiškai užbaigtas. 100 proc. muziejaus rinkiniuose saugomų vertybių yra įvertintos tikrąja verte, o simboline euro verte iki 2010 metų įvertintos vertybės buvo pervertintos iki 2023 m. gruodžio 31 d. 2025 metais papildomai pervertintų muziejinių vertybių nebuvo (0 vnt.). 2025 metų pabaigoje muziejaus rinkiniuose buvo saugomos 69 639 muziejinės vertybės, ir visos jos įvertintos tikrąja verte. Šis rodiklis užtikrina muziejaus rinkinių apskaitą, leidžia tinkamai planuoti konservavimo, restauravimo ir draudimo darbus bei atitinka galiojančius muziejinės apskaitos reikalavimus.

Muziejaus restauravimo centras. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus Restauravimo centras vykdė muziejinių vertybių konservavimo, restauravimo ir prevencinės priežiūros veiklą, siekiant užtikrinti tinkamą muziejaus rinkinių būklę ir jų ilgalaikį išsaugojimą. Per 2025 metus buvo konservuotos 89 muziejinės vertybės (73 tekstilės ir 16 metalo). Tekstilės restauratorė Idalija Ragelienė konservavo tekstilės vertybes iš Šilutės Hugo Šojaus muziejaus, Švėkšnos ir Žemaičių Naumiesčio ekspozicijų. Metalu restauratorius Raimondas Puodžiūnas vykdė metalo vertybių konservavimo darbus, dalį jų atlikdamas Švėkšnos ekspozicijoje. Taip pat buvo restauruota viena muziejinė vertybė – Žemaičių Naumiesčio ekspozicijos fotografijos rinkinio eksponatas, kurį restauravo Natalija Kučinskaja. Didelis dėmesys skirtas prevencinei rinkinių apsaugai, per metus prevenciškai konservuotos 135 muziejinės vertybės (raštinės, tekstilės, metalo ir medžio rinkinių). Šiuos darbus vykdė Restauravimo centro specialistai, siekdami apsaugoti vertybes nuo tolimesnio irimo bei aplinkos poveikio. 2025 metų pabaigoje nustatyta, kad 1 926 muziejinėms vertybėms muziejaus rinkiniuose vis dar reikalingi konservavimo ar restauravimo darbai, todėl šių veiklų tęstinumas numatytas ir ateinančiais laikotarpiais. Muziejaus Restauravimo centras taip pat teikė paslaugas kitoms institucijoms ir privatiems asmenims. 2025 metais konservuota ir restauruota 80 muziejinių vertybių, priklausančių kitiems muziejams ir privatiems savininkams. Didžiausia darbų dalis buvo atlikta Lietuvos jūrų muziejui, taip stiprinant tarpinstitucinį bendradarbiavimą ir skleidžiant muziejaus restauravimo specialistų profesines kompetencijas.

Pastaryjų trejų metų muziejinių vertybių restauravimo kaita nurodoma 6 diagramoje.

6 diagrama

III. KULTŪRINĖS EDUKACIJOS VEIKLA

Edukacinė veikla. 2025 metais edukacinė veikla išliko viena svarbiausių Šilutės Hugo Šojaus muziejaus veiklos krypčių. Muziejus ir toliau veikė kaip tarpkultūrinė kontaktinė zona ir atviro dialogo erdvė, plėtojanti socialinę partnerystę su švietimo įstaigomis, nevyriausybinėmis

organizacijomis ir vietos bendruomenėmis. Muziejaus ekspozicijose buvo rengiamos ir vykdomos įvairaus pobūdžio edukacinės programos, orientuotos į moksleivių bendrųjų kompetencijų ugdymą, suaugusiųjų švietimą ir aktyvų lankytojų įtraukimą. Edukacinių užsiėmimų tematika apėmė Šilutės krašto istoriją, Mažosios Lietuvos etnografinį paveldą, dvaro kultūrą, archeologiją, kasdienės buities tradicijas bei kūrybines praktikas. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus ekspozicijose edukaciniuose užsiėmimuose dalyvavo 9 683 asmenys, iš jų 7 995 – Šilutės Hugo Šojaus muziejaus ekspozicijose, 675 – DKC „Eglutėje“, 659 – Švėkšnos ekspozicijoje ir 354 – Žemaičių Naumiesčio ekspozicijoje. Iš viso per metus surengti 373 edukaciniai užsiėmimai, skirti įvairioms amžiaus grupėms. Didžiąją jų dalį sudarė 264 tęstiniai nuolatiniai edukaciniai užsiėmimai, taip pat įgyvendinti 109 trumpalaikiai edukaciniai užsiėmimai, integruoti į parodas, progines datas ir kalendorinių švenčių programas. Didelė dalis edukacinių užsiėmimų buvo skirta vaikams ir moksleiviams, 2025 metais juose dalyvavo 5 163 moksleiviai. Edukacinės veiklos ugdė pažinimo, socialinę-pilietinę, kultūrinę, komunikavimo, kūrybiškumo ir tautinės tapatybės kompetencijas. 2025 metais buvo sukurti 5 nauji nuolatiniai edukaciniai užsiėmimai, praplėtę muziejaus siūlomas programas ir orientuoti į emocinį, pažintinį bei kūrybinį lankytojų patyrimą. Edukacinę veiklą aktyviai vykdė muziejaus darbuotojai visose ekspozicijose. Muziejus taip pat plėtojo skaitmenines edukacines veiklas, –virtualiuose edukaciniuose užsiėmimuose dalyvavo 4 839 asmenys. Per metus surengti 3 virtualūs edukaciniai užsiėmimai ir sukurti 4 nauji virtualūs edukaciniai produktai, paremti interaktyviomis technologijomis ir QR kodais. Edukacinės veiklos plėtra prisidėjo prie muziejaus paslaugų įvairovės didinimo, lankytojų įtraukimo bei kultūros paveldo sklaidos. Didžiausio lankytojų susidomėjimo sulaukė nuolatinės edukacinės programos, populiariausios edukacijos buvo: „Valgiai buvo šventi“ (826 dalyviai), „Dvaro etiketas“ (813), „Orientacinės varžybos: pažink senąją Šilutės dvarą“ (650), „Lietuvininkų kulinarinis paveldas“ (575) ir „Klaipėdos krašto mokyklos“ (561 dalyvis). Šios edukacijos buvo populiarios ir tarp moksleivių, ir tarp suaugusiųjų asmenų. Svarbi edukacinės veiklos dalis buvo vaikų vasaros neformaliojo švietimo programa. 2025 m. organizuotoje vaikų vasaros dienos stovykloje „Keliauk ir pažink“ dalyvavo 22 vaikai. Stovyklos metu vyko kūrybiniai, pažintiniai ir praktiniai užsiėmimai Kaune, Klaipėdoje ir Drevernoje. Dalyviai lankėsi 6 kultūros, poilsio ir pramogų erdvėse: Mokslo saloje, Kauno zoologijos sode, „Dinozaurų parke“, Gamtos perle, Laikrodžių muziejuje ir Dreverno poilsio ir pramogų parke, taip pat dalyvavo 12 edukacinių užsiėmimų. Stovyklos veiklos prisidėjo prie vaikų prasmingo laisvalaikio užimtumo ir muziejaus, kaip atviros edukacinės erdvės, įvaizdžio stiprinimo.

Muziejus aktyviai dalyvavo ir **Kultūros paso programoje**. 2025 metais pagal šią programą moksleiviams buvo siūlomos edukacinės veiklos, susijusios su etnografija, istorija, pilietiniu ugdymu ir praktiniu pažinimu. Muziejus siūlė 23 edukacines temas, o 2025 metų Kultūros paso programai pateikta 17 paraiškų kontaktiniams ir nuotoliniams užsiėmimams, iš kurių 16 buvo patvirtintos. Pagal Kultūros paso programą paslaugos suteiktos 765 moksleiviams, praversti 36 užsiėmimai. Programų tematika apėmė etnografiją (2 temos), pilietinį ugdymą ir istoriją (8 temos), dauguma jų buvo orientuotos į praktines veiklas. Edukacinės programos siūlomos Šilutės Hugo Šojaus muziejaus ekspozicijoje (11 programų), Švėkšnos ekspozicijoje (4 programos) ir DKC „Eglutėje“ (1 programa).

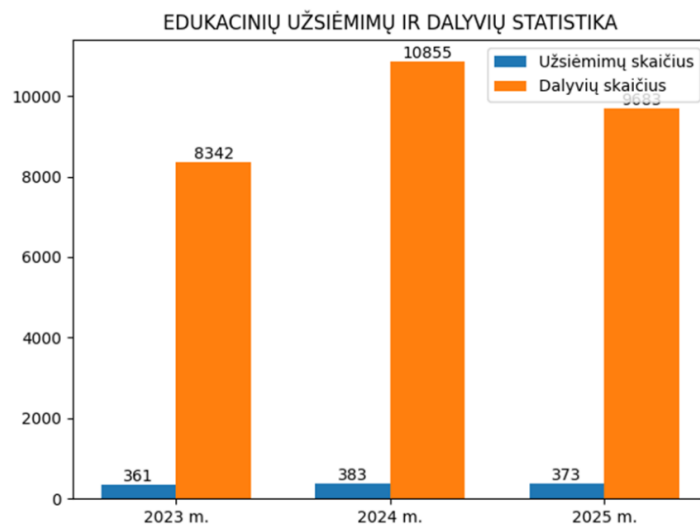
Renginiai. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejuje ir visose ekspozicijose surengti 56 renginiai, vykę Šilutės Hugo Šojaus, Švėkšnos ir Žemaičių Naumiesčio ekspozicijose, Dvasinės kultūros centre „Eglutė“ bei Macikų lagerio kapinėse. Daugiausia renginių surengta Šilutės Hugo Šojaus muziejuje (31), Švėkšnos ekspozicijoje (10), Žemaičių Naumiesčio ekspozicijoje (8), DKC „Eglutėje“ (6) ir Macikų lagerio kapinėse (1). Renginių tematika buvo plati ir įvairi, nuo valstybinių ir atmintinių dienų minėjimų, pilietinių ir tarptautinių iniciatyvų, Holokausto ir okupacijų atminties renginių iki parodų, leidinių pristatymų, konferencijų, paskaitų, koncertų, edukacinių bei bendruomeninių renginių. Ypatingas dėmesys skirtas dvarininko Hugo Šojaus 180-osioms gimimo metinėms, kurioms paminėti organizuotas renginių ciklas „Visur, kur galėjau, prisidėjau“, taip pat tęstinis kūrybinių improvizacijų ciklas „Muziejus kitu kampu“. 2025 metais muziejaus organizuotuose renginiuose iš viso dalyvavo 5 662 lankytojai. Didžiausias lankytojų

skaičius fiksuotas Šilutės Hugo Šojaus muziejuje (2 350), Švėkšnos ekspozicijoje (1 803), DKC „Eglutėje“ (1 086), Žemaičių Naumiesčio ekspozicijoje (278) ir Macikų lagerio kapinėse (145). Muziejaus erdvėse taip pat surengti 4 renginiai kitiems juridiniams asmenims, kuriuose dalyvavo 253 asmenys, taip plečiant muziejaus kaip atviros kultūrinės ir bendruomeninės erdvės funkciją. Renginiai reikšmingai prisidėjo prie muziejaus kaip atviros kultūrinės, istorinės atminties ir bendruomeninio dialogo erdvės vaidmens stiprinimo.

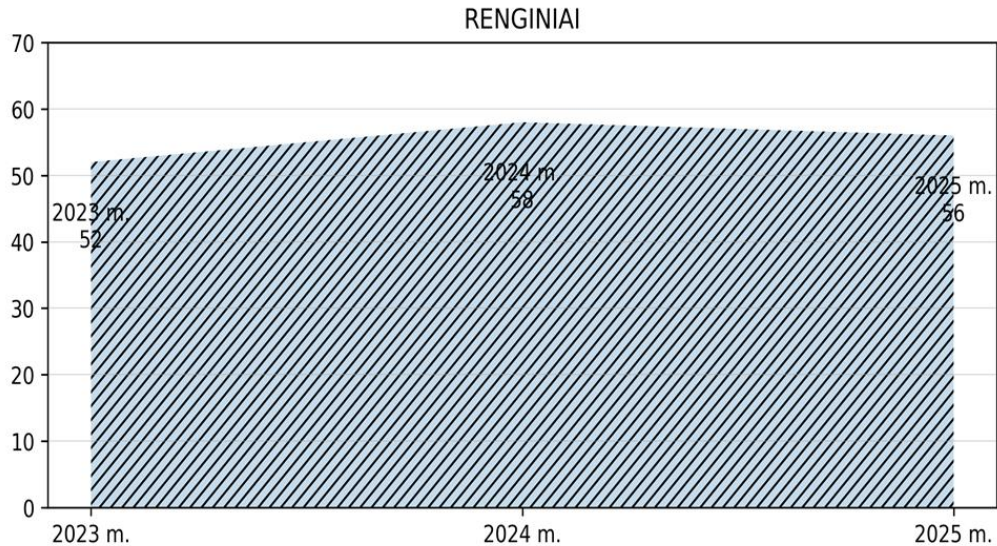
Strateginiai renginiai. Šilutės Hugo Šojaus muziejaus strateginis tikslas – būti modernia, atvira ir patrauklia kultūros įstaiga, užtikrinančia nacionalinio identiteto, dvasinio ir kultūrinio paveldo išsaugojimą ateities kartoms bei aktyviai įsitraukiančia į Europos ir pasaulio kultūrinį gyvenimą. Įgyvendindamas šį tikslą, muziejus 2025 metais kryptingai organizavo strateginius renginius, stiprinančius istorinę atmintį, pilietiškumą ir vietos bendruomenės įsitraukimą. Muziejus aktyviai prisidėjo prie valstybinių ir atmintinių dienų minėjimo, organizuodamas Tarptautinės Holokausto aukų atminimo dienos, Sausio 13-osios, Vasario 16-osios, Kovo 11-osios, Gedulo ir vilties dienos, Europos atminimo dienos stalinizmo ir nacizmo aukoms bei kitų reikšmingų datų renginius. Šios iniciatyvos buvo svarbios istorinės atminties puoselėjimui, pilietinio sąmoningumo ugdymui ir muziejaus, kaip aktyvios atminties institucijos, vaidmens stiprinimui. Ypatingas dėmesys 2025 metais skirtas dvarininko Hugo Šojaus 180-osioms gimimo metinėms paminėti. Muziejus parengė ir įgyvendino išsamų renginių ciklą „Visur, kur galėjau, prisidėjau“, vykusį 2025 m. balandžio 1–6 d. Renginių ciklą sudarė 6 kultūriniai ir edukaciniai renginiai („Lauko skliautuose“, „Kelionių prisiminimai“, „Dvaro istorijos mažiesiems. Šeimų vakaras muziejuje“, „Pažintis virtusi draugyste“, „48 pavasariai“ – magnolijų sodinimo akcija ir kt.), kuriuose dalyvavo 192 asmenys, bei 2 teatralizuotos ekskursijos („Šojaus gyvenimas ir veikla“, „H. Šojui dovanotos miestui žemės“), sutraukusios 68 dalyvius. Iš viso renginių ciklo veiklose dalyvavo 260 žmonių. H. Šojaus gimtadienio savaitė pabaigta Evangelikų liuteronų bažnyčioje, šventomis mišiomis. Jubiliejinių metų programą papildė 2025 m. birželio 6 d. surengta mokslinė konferencija „Mažosios Lietuvos dvarų paveldas: praeities ir dabarties dialogas“, kurioje dalyvavo 58 asmenys, bei 2025 m. gruodžio 6 d. vykęs koncertas „Kaukių balius kilmingajame Šilokarčemos dvare“, sulaukęs 155 dalyvių. Minint Hugo Šojaus 180-ąsias gimimo metines, taip pat parengtos trys parodos: virtuali paroda „Dr. Hugo Šojus – valdininkas, muziejininkas, visuomenės ir kultūros veikėjas“, lauko paroda „Svarbiausi H. Šojaus gyvenimo faktai“ ir meninė lauko instaliacija „Hugo Šojui 180“, prisidėjusios prie jubiliejaus asmenybės ir jo veiklos aktualizavimo plačiajai visuomenei. Iš viso Hugo Šojaus 180-ųjų gimimo metinių minėjimui skirtuose renginiuose dalyvavo 473 lankytojai, o jubiliejinių metų programa tapo vienu svarbiausių 2025 metų muziejaus strateginių veiklų akcentų, reikšmingai sustiprinusiu muziejaus matomumą, kultūrinę partnerystę ir visuomenės įsitraukimą.

7 ir 8 diagramose pateikiami paskutinių metų edukacinių užsiėmimų ir renginių statistika

7 diagrama

8 diagrama

Etninės priemonės. 2025 m. Šilutės Hugo Šojaus muziejus įgyvendino 7 etninės kultūros saugos priemones (rengta Šilutės sav. nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvado byla; suorganizuota ekspedicija; parengtos 3 naujos etninės krypties edukacinės pamokos ir viena Kultūros paso programa; suorganizuotos 3 vietovės unikalumą atspindinčios kalendorinės šventės, 3 mokymai etninės kultūros tema; išleistas leidinys, populiarinantis etninę kultūrą; pristatytos 6 etninės kultūros tradiciją populiarinančios iniciatyvos.

Ekskursijose iš viso dalyvavo 4090 lankytojų. Šilutės Hugo Šojaus muziejuje - 2958 asmenys. Švėkšnos ekspozicijoje ekskursijose apsilankė 1011 lankytojų, Žemaičių Naumiesčio ekspozicijoje – 273, Macikų lagerio komplekse – 237, o Dvasinės kultūros centre „Eglutė“ – 421 lankytojas. Ekskursijos buvo vedamos lietuvių ir užsienio kalbomis, taip užtikrinant muziejaus paslaugų prieinamumą užsienio svečiams ir prisidedant prie tarptautinių lankytojų pažinimo bei muziejaus kaip turizmui patrauklios kultūros įstaigos įvaizdžio stiprinimo. 2025 metais muziejus kryptingai plėtojo virtualių ekskursijų pasiūlą. Virtualiose ekskursijose dalyvavo 274 asmenys, lankytojams buvo siūlomi 3 virtualūs turai. Šilutės Hugo Šojaus muziejaus virtualų turą peržiūrėjo 86 lankytojai, edukacinį Macikų karo belaisvių stovyklos virtualios realybės turą – 143 lankytojai, o virtualios realybės turą „Iš dabarties į praeitį: Šilokarčemos turgavietė“ – 45 lankytojai. Virtualios ekskursijos sudarė galimybes muziejaus ekspozicijas ir istorinius objektus pažinti nuotoliniu būdu, praplėtė muziejaus paslaugų prieinamumą ir leido pasiekti platesnę auditoriją tiek Lietuvoje, tiek užsienyje.

Skaitmeninimas. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejus nuosekliai tęsė muziejinių vertybių skaitmeninimo darbus, siekdamas didinti kultūros paveldo prieinamumą visuomenei ir plėsti auditoriją skaitmeninėje erdvėje. Iš viso muziejuje suskaitmenintos 12 705 muziejinės vertybės, iš kurių 10 941 vertybė tapo prieinama visuomenei per LIMIS sistemą. 2025 metais suskaitmenintos ir su metaduomenimis susietos 1 938 muziejinės vertybės. Didžiausią jų dalį sudarė istorinės raštijos rinkinys (821 vnt.), archeologijos rinkinys (311 vnt.), fotografijų rinkinys (253 vnt.), filatelijos rinkinys (148 vnt.) bei istorinių eksponatų rinkinys (144 vnt.). Taip pat skaitmeninimo darbai vykdyti naujausių laikų raštijos, filokartijos, liaudies meno, etnografijos, numizmatikos ir dailės rinkiniuose. Suskaitmenintos 57 Švėkšnos ekspozicijos ir 116 Žemaičių Naumiesčio ekspozicijos muziejinės vertybės. Skaitmeninimo darbus vykdė muziejaus specialistai. Suskaitmenintos vertybės buvo aktyviai viešinamos nacionalinėse ir tarptautinėse skaitmeninėse platformose: VEPIS sistemoje pavišinta 566 vertybės, o EUROPEANA platformoje – 312 vertybių. Šie veiksmai reikšmingai prisidėjo prie muziejaus rinkinių sklaidos, jų integravimo į tarptautinį kultūros paveldo kontekstą bei platesnio visuomenės susidomėjimo muziejaus saugomomis vertybėmis.

IV. PASLAUGŲ KOKYBĖ IR PRIEINAMUMAS

Paslaugos. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejus nuosekliai plėtė teikiamų paslaugų spektrą, siekdamas didinti kultūros paslaugų prieinamumą, patrauklumą ir jų pritaikymą skirtingoms lankytojų grupėms. Per ataskaitinius metus muziejuje sukurta 35 naujos paslaugos, apimančios tiek skaitmenines (e. paslaugas), tiek fizines paslaugas, taip pat alternatyvias prieigas prie muziejaus siūlomo kultūrinio turinio. 2025 metais sukurta 18 naujų e. paslaugų. Iš jų išsiskiria dvi virtualios parodos iš muziejaus rinkinių – „100 metų po Didžiojo Švėkšnos gaisro“ ir „Dr. Hugo Šojus – valdininkas, muziejininkas, visuomenės ir kultūros veikėjas“, sudariusios galimybes lankytojams muziejaus turinį pasiekti nuotoliniu būdu. Skaitmeninį turinį taip pat papildė 10 kalėdine tematika parengtų telefono užsklandų, velykinis internetinės aplikacijos pagrindu veikiantis, QR kodais paremtas edukacinis žaidimas bei Vasario 16-osios šventei skirta QR kodais paremta „Android“ aplikacija „Etnografiniai renginiai“. Reikšmingu žingsniu tapo ir interaktyvaus turinio bei QR kodų integravimas Švėkšnos ekspozicijos projekte „Štetlo paieška“. Siekiant gerinti lankytojų aptarnavimą ir paslaugų prieinamumą, buvo įdiegta internetinė parduotuvė, bilietų pardavimo sistema, taip pat atnaujinta ir papildyta informacija muziejaus interneto svetainės edukacijų skiltyje. 2025 metais sukurtos 12 naujų fizinių paslaugų. Minint Hugo Šojaus 180-ąsias gimimo metines, parengtos dvi naujos teatralizuotos ekskursijos: po muziejaus ekspozicijas „Šojaus gyvenimas ir veikla“ bei po miestą „H. Šojaus dovanotos miestui žemė“. Taip pat, minint Šv. Martyno dieną, sukurta teatralizuota ekskursija „Po turgų vedžiojau, prie ragų raišiojau“. Edukacinę ir socialinę veiklą papildė parengta ir įgyvendinta vasaros stovyklos programa, o šventiniu laikotarpiu lankytojus traukė Advento takas, eglučių alėja ir Kalėdų Senelio kambarys. Viešųjų erdvių patrauklumą sustiprino 6 sukurtos ir eksponuotos meninės lauko instaliacijos. Muziejaus ir jo ekspozicijų teikiamos paslaugos buvo prieinamos per socialinius tinklus „Facebook“, „Instagram“, „YouTube“, LIMIS sistemą bei muziejaus interneto svetainę, sudarant galimybes lankytojams kultūrinį turinį pasiekti įvairiais kanalais ir formatais.

V. TARPSEKTORINIS BENDRADARBIAVIMAS

2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejus aktyviai plėtojo bendradarbiavimą su Lietuvos muziejais, kultūros, švietimo ir mokslo institucijomis, vietos bendruomenėmis, nevyriausybinėmis bei verslo organizacijomis. Bendros veiklos apėmė parodines, kultūrinės, edukacines ir istorinės atminties iniciatyvas, prisidedančias prie muziejaus veiklų įvairovės, kokybės ir sklaidos. Per ataskaitinius metus buvo parengta viena jungtinė paroda su kitais Lietuvos muziejais – paroda „Medicina: tada ir dabar“, įgyvendinta bendradarbiaujant su Klaipėdos Mažosios Lietuvos istorijos muziejumi, Rokiškio krašto muziejumi ir Tauragės krašto muziejumi. Ši partnerystė leido pristatyti temą plačiame regioniniame kontekste ir sustiprino tarpmuziejinį dialogą. 2025 metais muziejus paskolino 17 muziejinių vertybių kitoms institucijoms. Klaipėdos Mažosios Lietuvos istorijos muziejui parodai „Gyvenimo šalia Panemunės ir Tilžės (at)pažinimas“ paskolintos 4 vertybės. Minint Hugo Šojaus 180-ąsias gimimo metines, vieno stendo parodai „Ušėbtas iš Hugo Šojaus kolekcijos: gyvenimo po mirties palydovas“ po vieną muziejinę vertybę buvo paskolinta Alytaus kraštotyros muziejui, Kauno rajono muziejui ir Trakų istorijos muziejui. Šilutės kultūros centrui parodų eksponavimui perduota 10 muziejinių vertybių. Muziejus pasiskolino 84 muziejines vertybes iš kitų muziejų ir fizinių asmenų. Tauragės krašto muziejus „Santaka“ ir Rokiškio krašto muziejus parodai „Medicina: tada ir dabar“ paskolino po 2 vertybes. Žemaičių muziejus „Alka“ ilgalaikei parodai DKC „Eglutė“ paskolino 7 vertybes. Šilutės Šv. Kryžiaus parapijos klebonas DKC „Eglutė“ ekspozicijai paskolino 53 vertybes, o Mažosios Lietuvos istorijos muziejus parodai „Nuo sienos iki sienos“ – 20 vertybių. Bendradarbiaujant su kitomis įstaigomis ir organizacijomis, 2025 metais iš viso įgyvendinta 111 iniciatyvų. Kartu su kultūros, socialinėmis ir jaunimo organizacijomis vykdytos projekto „Kūrybinių improvizacijų ciklas „Muziejus kitu kampu“ veiklos, organizuoti Vokiečių kultūros dienoms skirti renginiai, parengtas teatralizuotas renginys „Kaukių balius kilmingajame Šilokarčemos dvare“, surengta

tautodailininkų paroda „Kalėdinis kūrybos židyns“. Taip pat aktyviai bendradarbiauta su Šilutės rajono seniūnijomis, renkant informaciją apie Lietuvos laisvės kovotojų bunkerius Šilutės rajone. Bendradarbiavimas su švietimo ir mokslo įstaigomis 2025 metais apėmė 5 iniciatyvas. Kartu su Šilutės meno mokykla ir bendrojo ugdymo gimnazijomis įgyvendintos projekto „Muziejus kitu kampu“ veiklos, pristatytos virtualios realybės edukacijos, dalyvauta ekspedicijoje su Klaipėdos universitetu ir pelkių atkūrimo bei apsaugos fondu, taip pat organizuota praktinė-educacinė diena „Amatų ir kultūros alėja“. Ypač aktyvus buvo bendradarbiavimas su vietos bendruomenėmis – Eglių alėjos puošimo iniciatyvoje 2025 metais dalyvavo 101 įstaiga ir įmonė. Taip pat plėtotas bendradarbiavimas su verslo sektoriumi – kartu su AB „Šilutės baldai“ parengtas ir įgyvendintas renginys „Kaukių balius kilmingajame Šilokarčemos dvare“, tapęs sėkmingu kultūros ir verslo partnerystės pavyzdžiu.

VI. RINKODARA

Muziejaus veiklos pasiekimai ir viešinimas. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus veiklos viešinimas buvo vykdomas kryptingai ir nuosekliai, vadovaujantis patvirtinta muziejaus viešinimo strategija. Pagrindinis tikslas – užtikrinti aukštą kultūros paslaugų kokybę, palaikyti nuolatinį ryšį su esamais lankytojais ir pritraukti naujas auditorijas, pasitelkiant šiuolaikines komunikacijos priemones ir kanalus. Didelis dėmesys skirtas muziejaus prekinio ženklo stiprinimui ir pozicionavimui, formuojant muziejų kaip atvirą, šiuolaikišką ir inovatyvią kultūros erdvę. 2025 metais aktyviai kurta ir atnaujinta reklaminė bei informacinė medžiaga, pritaikyta skirtingoms tikslinėms auditorijoms. Parengti ir atnaujinti plakatai, vizualinis turinys socialiniams tinklams, informaciniai tekstai apie parodas, edukacijas, ekskursijas, renginius ir projektus. Taip pat atnaujinta muziejaus interneto svetainės [www. silutesmuziejus.lt](http://www.silutesmuziejus.lt). It struktūra ir turinys, ypač edukacijų ir paslaugų skiltys, sudarant lankytojams patogesnes sąlygas greitai rasti aktualią informaciją. Ypatingas dėmesys skirtas informacijos sklaidai skaitmeniniais kanalais, derinant tradicinę ir skaitmeninę žiniasklaidą. Renginių ir parodų viešinimui buvo pasitelkta regioninė ir nacionalinė spauda, internetiniai naujienų portalai, taip pat radijo ir televizijos reportažai, transliuoti LRT ir TV3 žinių laidose. Skaitmeninę komunikaciją ir vizualinę reklamą sustiprino specialiai parengtos reklaminės užsklandos ir vaizdo filmukai, viešinti Šilutės turizmo informacijos centro bei Šilutės Hugo Šojaus muziejaus socialinių tinklų („Facebook“, „Instagram“) paskyrose. Tai leido pasiekti skirtingas auditorijų grupes ir skatinti tiesioginį lankytojų įsitraukimą. Informacija apie muziejaus veiklą buvo nuosekliai skleidžiama muziejaus interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose „Facebook“, „Instagram“, „YouTube“ bei per LIMIS sistemą. 2025 metais muziejaus interneto svetainę aplankė daugiau kaip 171 tūkst. unikalų lankytojų, o bendras apsilankymų skaičius viršijo 2,8 mln. Muziejaus „Facebook“ paskyroje fiksuotas itin didelis turinio pasiekiamumas ir peržiūrų skaičius, taip pat augo muziejaus padalinių – Švėkšnos ekspozicijos, Žemaičių Naumiesčio ekspozicijos ir DKC „Eglutė“ – socialinių tinklų auditorijos. Aktyvi muziejaus projektinė, parodinė ir edukacinė veikla buvo kryptingai orientuota į skirtingas tikslines auditorijas: vaikus, jaunimą, suaugusiuosius, šeimas, senjorus ir asmenis su negalia. Ypatingas dėmesys skirtas jaunimo auditorijai – įgyvendintos kūrybinės iniciatyvos, interaktyvūs renginiai, virtualios realybės edukacijos, QR kodais paremtos veiklos ir inovatyvūs edukaciniai žaidimai, skatinę aktyvų įsitraukimą ir šiuolaikišką kultūros patyrimą. Svarbia viešinimo ir plėtros kryptimi tapo inovacinių produktų ir paslaugų kūrimas. 2025 metais muziejuje buvo sukurtos virtualios parodos, virtualūs turai, edukacinės aplikacijos, įdiegta internetinė parduotuvė ir bilietų pardavimo sistema, taip pat plėtotas interaktyvus turinys ekspozicijose ir viešosiose erdvėse. Šios priemonės leido muziejui pasiekti ne tik vietos, bet ir nacionalinę bei tarptautinę auditoriją. Muziejaus veikla buvo nuosekliai viešinama nacionaliniuose ir regioniniuose informacijos kanaluose. Bendradarbiaujant su Lietuvos muziejų asociacijomis ir žiniasklaidos atstovais, informacija apie muziejaus veiklas skelbta portaluose ve. It, We love Lithuania, pamatykLietuvoje. It, delfi. It, 15min. It, atviraklaipeda. It, krastogidas. It ir kituose. Muziejaus parodos, leidiniai, tyrimų rezultatai ir kultūrinės iniciatyvos buvo pristatomi rajoninėje ir respublikinėje spaudoje, elektroniniuose portaluose, radijo bei televizijos laidose. 2025 metais

muziejaus darbuotojai aktyviai dalyvavo viešojoje erdvėje – teikė komentarus, davė interviu, pristatė muziejaus rinkinių istorijas, rengė straipsnius apie Mažosios Lietuvos istoriją, paveldą, tarmes.

Parengtos ir muziejaus lankytojams pateiktos dvi apklausos. Klausta dėl Šilutės Hugo Šojaus muziejaus ekspozicijų darbo sekmadieniais. Apibendrinus apklausos rezultatus, pateikiamos tokios išvados: Šilutės Hugo Šojaus muziejaus lankytojai daugiausia yra darbingo amžiaus, dirbantys ir aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys. Nors daugiau nei pusė respondentų yra patenkinti dabartiniu muziejaus darbo laiku, ryškėja aiškūs poreikis ilgesniam darbo laikui savaitgaliais, ypač sekmadieniais. Reikšminga dalis lankytojų nurodė, kad toks darbo laikas jiems būtų patogus arba galimai paskatintų lankytis dažniau. Tai leidžia daryti išvadą, kad sekmadieninis darbo laikas visus metus galėtų būti tikslingas kaip papildoma paslauga, orientuota į konkrečias lankytojų grupes. Vykdyta apklausa dėl DKC „Eglutės“ veiklų ir žinomumo. Pateikiamos tokios išvados: apklausa parodė, kad DKC „Eglutė“ veiklą daugiausia vertino 25–49 m. amžiaus, dirbantys asmenys. Dalis respondentų apie šį padalinį dar nėra girdėję. Nors dauguma apklaustųjų žino apie DKC „Eglutės“ veiklą, daugiau nei trečdalis jame nėra lankęsi, o informacijos matomumas vertinamas kaip nepakankamas. Dažniausiai lankytojai dalyvavo edukaciniuose užsiėmimuose ir lankė ekspoziciją, tačiau centro paslaugomis naudojosi ne visi respondentai. Respondentai labiausiai pasigenda kultūrinių renginių, taip pat edukacinių programų vaikams ir seminarų. Centro aplinka ir jaukumas vertinami labai gerai, tačiau pagrindinė rekomendacija – didinti DKC „Eglutės“ matomumą ir aktyvinti veiklų viešinimą. Įgyvendinus nuoseklią ir įvairialypę viešinimo strategiją, 2025 metais reikšmingai augo muziejaus lankytojų skaičius, didėjo skaitmeninių kanalų pasiekiamumas, o muziejaus įvaizdis sustiprėjo kaip modernios, atviros ir visuomenei aktualios kultūros institucijos Formos apačia. Interneto svetainė. Muziejus administruoja keturias interneto svetaines: www.silutesmuziejus.lt, www.macikulageriai.lt, www.pazinknaumiesti.lt ir www.parduojuve.silutesmuziejus.lt. Virtualiai administruojamose interneto svetainėse ataskaitiniais metais apsilankė 2 970 651 virtualūs lankytojai. Svetainėje <https://www.silutesmuziejus.lt> fiksuoti 2 871 053 apsilankymai, <https://www.macikulageriai.lt> – 82 680 apsilankymų, <https://www.pazinknaumiesti.lt> – 14 650 apsilankymų, <https://parduojuve.silutesmuziejus.lt> – 2 268 apsilankymai. 2025 metais toliau buvo vystoma ir pildoma internetinė svetainė www.silutesmuziejus.lt – skelbtos muziejaus naujienos, atnaujinama informacija apie renginius, parodas, edukacijas, paslaugas, projektinę veiklą. Per metus muziejaus svetainę aplankė 171 405 unikalūs lankytojai, kurie joje apsilankė 2 871 053 kartus. Svetainėse buvo viešinama informacija apie muziejaus veiklą, vykdomus projektus, edukacines programas, pildyta privaloma viešoji informacija apie įstaigos veiklą, finansus ir paslaugas. Svetainėje www.macikulageriai.lt taip pat buvo pildoma ir atnaujinama informacija, skelbiamos naujienos, istorinių tyrimų medžiaga, susijusi su Macikų karo belaisvių stovyklos istorija. Svetainė naudojama kaip svarbus informacijos šaltinis tiek Lietuvos, tiek užsienio lankytojams.

Socialiniai tinklai. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus administruojamų socialinių tinklų paskyrų sekėjų skaičius iš viso siekė 8 720, o tai rodo stabilų muziejaus matomumą ir aktyvią komunikaciją skaitmeninėje erdvėje. Šilutės Hugo Šojaus muziejaus „Facebook“ paskyrą sekė 7 172 asmenys. Per ataskaitinius metus įrašų peržiūrų skaičius pasiekė 2 757 503, o turinio pasiekiamumas sudarė 2 869 904. Muziejaus „Instagram“ paskyroje sekėjų skaičius siekė 559. Švėkšnos ekspozicijos „Facebook“ paskyrą sekė 4 030 asmenų, įrašų peržiūrų skaičius sudarė 678 469, turinio pasiekiamumas – 299 643. „Instagram“ paskyroje sekėjų skaičius siekė 731. Žemaičių Naumiesčio ekspozicijos „Facebook“ paskyrą sekė 1 266 asmenys, įrašų peržiūrų skaičius – 42 190. DKC „Eglutė“ „Facebook“ paskyrą sekė 282 asmenys, įrašų peržiūrų skaičius siekė 35 190, turinio pasiekiamumas – 1 942. Socialinių tinklų paskyros buvo nuosekliai pildomos visus metus. Jose skelbta informacija apie muziejaus ir jo padalinių veiklą, parodas, renginius, edukacines programas ir projektus, taip pat publikuotas turinys, susijęs su krašto istorija, kultūros paveldu ir aktualijomis. Socialiniai tinklai buvo naudojami ne tik informavimui, bet ir dialogui su auditorijomis, lankytojų įtraukimui bei bendruomenių telkimui. Socialinių tinklų komunikacija

2025 metais reikšmingai prisidėjo prie muziejaus matomumo didinimo, auditorijų plėtros, kultūros paslaugų prieinamumo stiprinimo bei nuolatinio ryšio su vietos bendruomenėmis ir lankytojais. **Straipsniai žiniasklaidoje.** 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus veikla buvo aktyviai viešinama regioninėje ir nacionalinėje žiniasklaidoje. Informacija apie muziejaus parodas, renginius, edukacines iniciatyvas, tyrimus bei Hugo Šojaus 180-ųjų gimimo metinių minėjimo veiklas buvo skleidžiama per informacinius pranešimus, autorinius straipsnius, reportažus ir interviu. Muziejaus specialistai aktyviai dalyvavo viešojoje erdvėje – pristatė istorinius kontekstus, muziejines vertybes, tyrimų rezultatus, teikė komentarus ir taip prisidėjo prie Mažosios Lietuvos kultūros paveldo sklaidos, muziejaus žinomumo ir matomumo didinimo. 2025 metais išleisti 2 muziejaus rinkinius populiariausius leidiniai:

Leidiny „Švėkšna: architektūros gidas“, sudarytoja Monika Žąsytienė;

Hugo Šojaus surinktų pasakų leidiny „Pasakos apie paukščius“, sudarytoja Indrė Skablauskaitė.

Viešinimo tikslais parengti straipsniai:

I. Giniotis. Dr. Hugo Šojus – valdininkas, muziejininkas, visuomenės ir kultūros veikėjas // „Šilutės naujienos“, 2025-03-27. I. Giniotis. Kanalas, apsaugojęs krovinius ir trumpinę kelią // internetinis laikraštis „Šilainės kraštas“:

<https://www.silaineskrastas.lt/kultura/kanalas-apsaugojes-krovinius-ir-trumpines-kelia/> I.

Giniotis. „Stalag Luft VI“ Heydekrugo stovykla. Raymond'o Pappens atsiminimai // vertimas iš prancūzų į lietuvių kalbą:

[https://macikulageriai.lt/M.Žąsytienė.JuozasKarvelis\(1934-04-18–2018-04-12\):Kovo11-osiosakto signataras//prieiga per internetą:](https://macikulageriai.lt/M.Žąsytienė.JuozasKarvelis(1934-04-18–2018-04-12):Kovo11-osiosakto signataras//prieiga per internetą:)

<https://www.silutesmuziejus.lt/news/juozas-karvelis-1934-04-18-2018-04-12/> M. Žąsytienė.

Emigracijos banga: nuo Švėkšnos iki Amerikos miestų // „Šilokarčema“, 2025-11-25. S.

Sodonis. Kaip žuvo savanoris naumiestiškis Rabinzonas Leizeris // 2025-02-14:

<https://www.silaineskrastas.lt/kultura/silaines-sodas/kaip-zuvo-naumiestiskis-rabinzonas-leizeris/> S. Sodonis. Žemaičių Naumiesčio gyventojų migracija // 2025-11-20:

<https://www.silaineskrastas.lt/kultura/zemaičiu-naumiesčio-gyventojų-migracija/> S. Sodonis.

„...jauti, kas bus už dviejų taktų...“ – kultūrinis Žemaičių Naumiesčio vaizdas // 2025-06-28:

<https://www.silaineskrastas.lt/kultura/jauti-kas-bus-uz-dvieju-taktu/> S. Sodonis. Paveldo tiltas:

Švėkšna ir Kuldyga jungia istoriją ir ateitį // 2025-06-11:

<https://www.silaineskrastas.lt/kultura/paveldo-tiltas-sveksna-ir-kuldyga-jungia-istorija-ir-ateiti/>

D. Mickeliūnas. Dvarininkas H. Šojus – krašto kultūros paveldo saugotojas // „Šilutės naujienos“, 2025-05-30.

VII. SAVANORIAVIMAS, SOCIALINIS DALYVAVIMAS

Savanoriška veikla. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejus aktyviai įsitraukė į savanoriškos veiklos ir praktinio ugdymo programas, sudarydamas galimybes jaunimui ir studentams įgyti praktinių žinių, susipažinti su muziejaus veiklomis bei prisidėti prie kultūros paveldo puoselėjimo. Pagal Jaunimo savanoriškos tarnybos programą muziejuje savanoriavo 4 savanoriai, kurie dalyvavo kasdienėse muziejaus veiklose, padėjo organizuoti renginius, edukacinius užsiėmimus ir prisidėjo prie lankytojų aptarnavimo. Taip pat pagal Socialinės–pilietinės veiklos programą, vykdomą bendrojo ugdymo įstaigose, muziejuje savanoriavo 6 penktų klasių mokinės, kurios susipažino su muziejaus darbu, dalyvavo edukacinėse veiklose ir ugdė pilietiškumo bei atsakomybės kompetencijas. 2025 metais muziejus buvo ir praktinio mokymo vieta aukštųjų mokyklų studentams. Šilutės Hugo Šojaus muziejuje praktiką atliko Vytauto Didžiojo universiteto Humanitarinių mokslų fakulteto Anglų filologijos katedros IV kurso studentė, susipažinusi su muziejaus edukacine, komunikacine ir kultūrine veikla, restauravimo centre praktiką atliko Vilniaus dailės akademijos Dailės ir interjero restauracijos I kurso studentė, kuri dalyvavo muziejinių vertybių konservavimo ir restauravimo procesuose, įgydama profesinių įgūdžių ir praktinės patirties.

Savatoriška veikla ir studentų praktikos prisideda prie muziejaus kaip atviros, bendruomeniškos ir edukacijai palankios kultūros institucijos stiprinimo, skatina jaunimo domėjimąsi kultūros paveldu ir muziejininko profesija.

VIII. KITOS PASLAUGOS

Paskaitų parengimas, skaitymas. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus specialistai aktyviai prisidėjo prie švietėjiškos ir pažintinės veiklos, rengdami ir skaitydami paskaitas, skirtas vietos istorijos, kultūros paveldo, emigracijos procesų bei istorinės atminties temoms. Muziejnininkė Monika Žąsytienė parengė ir skaitė paskaitą „Žydų gelbėtojai. Kas jie?“, skirtą Žydų gelbėtojų dienai paminėti, kuri vyko Dvasinės kultūros centre „Eglutė“. Taip pat Šilutės Hugo Šojaus muziejuje skaityta paskaita „Švėkšnos miestelio emigrantai“, supažindinanti klausytojus su Švėkšnos krašto emigracijos istorija ir jos priežastimis.

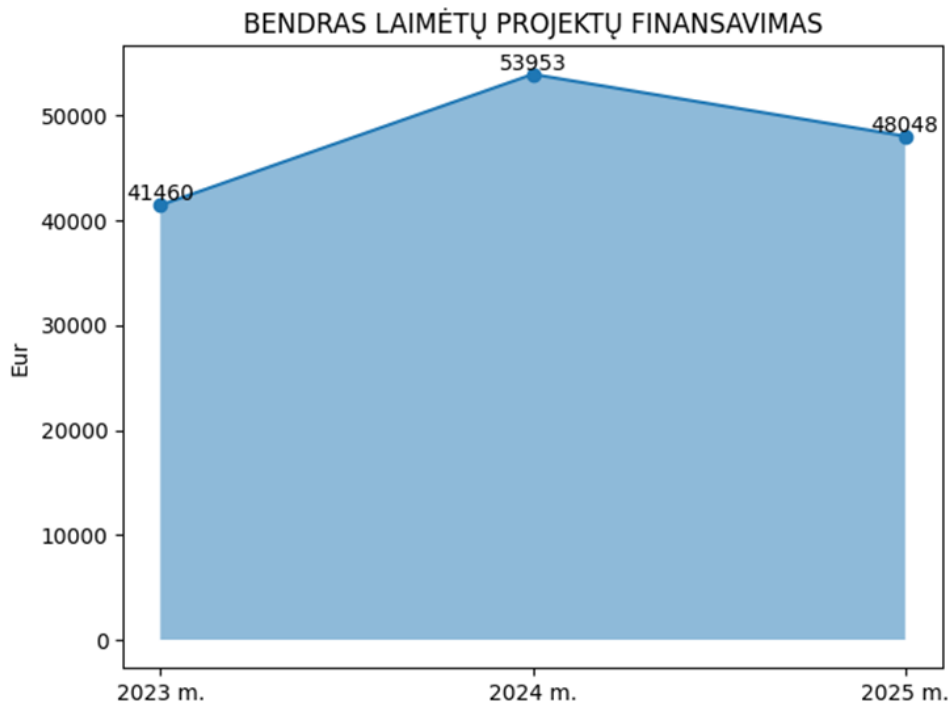
Muziejnininkas Saulius Sodonis skaitė paskaitą „Žemaičių Naumiesčio gyventojų emigracija“ Šilutės Hugo Šojaus muziejuje, o taip pat parengė ir pristatė paskaitą „Žemaičių Naumiesčio istorija“ Šilutės Trečiojo amžiaus universiteto Žemaičių Naumiesčio skyriui. Istorikas-archeologas Domantas Mickeliūnas skaitė paskaitą „Partizanų ginkluotė fotonuotraukų duomenimis 1944–1953“, kurioje analizavo partizaninio karo laikotarpio ginkluotę, remdamasis ikonografinė medžiaga. Paskaita buvo pristatyta Pagėgiuose.

Šios paskaitos prisidėjo prie muziejaus edukacinės ir tiriamosios veiklos plėtros, stiprino ryšius su vietos bendruomenėmis, švietimo įstaigomis ir suaugusiųjų auditorijomis, skatino visuomenės domėjimąsi Mažosios Lietuvos ir regiono istorija.

Projektinė veikla. Siekdamas plėtoti kultūrinę, edukacinę, tiriamąją veiklą ir užtikrinti kultūros paveldo išsaugojimą, 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejus aktyviai rengė ir teikė projektines paraiškas įvairioms finansavimo institucijoms. Per ataskaitinius metus muziejaus veikloms finansuoti buvo pateiktos projektinės paraiškos, iš kurių 8 gavo finansavimą. Gautas finansavimas buvo skirtas įvairioms muziejaus veikloms: edukaciniams projektams, kūrybinėms ir bendruomeninėms iniciatyvoms, moksliniams ir kultūriniais renginiams bei muziejinių vertybių restauravimui. Įgyvendinti arba tęsti projektai: „Šeštadieninė lietuvininkų tarmės mokyklėlė“, tęstinis kūrybinių improvizacijų ciklas „Muziejus kitu kampu“, seminaras „Vokiškos ir lietuviškos kultūros sinergija Mažojoje Lietuvoje“, projektai „Štetlo paieškos Švėkšnoje“, „Švėkšna: architektūros gidas“, taip pat tęstinis muziejinių vertybių restauravimo projektas „Ekspozicija – laikmečio liudininkai“. Projektus finansavo Lietuvos kultūros taryba, Kultūros paveldo departamentas, Geros valios fondas ir Šilutės rajono savivaldybė. Bendra gauto finansavimo suma – 48 048,00 Eur. Projektinė veikla sudarė sąlygas plėsti muziejaus veiklų spektrą, stiprinti ryšius su bendruomenėmis, aktualizuoti Mažosios Lietuvos kultūros paveldą ir užtikrinti muziejinių vertybių išsaugojimą bei prieinamumą visuomenei.

9 diagramoje pateikiami paskutinių metų laimėtų projektų statistika

9 diagrama.

Kvalifikacijos kėlimas. 2025 metais Šilutės Hugo Šojaus muziejaus darbuotojai aktyviai dalyvavo kvalifikacijos kėlimo veiklose, siekdami stiprinti vadybines, profesines, skaitmenines, edukacines bei kultūros paveldo apsaugos kompetencijas. Muziejininkai dalyvavo nacionaliniuose ir tarptautiniuose seminaruose, konferencijose, mokymuose, nuotoliniuose kursuose ir studijinėse kelionėse Lietuvoje bei užsienyje.

Didelis dėmesys skirtas vadybinių ir administracinių kompetencijų stiprinimui – dalyvauta Šilutės rajono švietimo pagalbos tarnybos, Ekonomikos mokymo centro organizuojuose seminaruose apie vadovų lyderystę, darbuotojų veiklos vertinimą, darbo užmokesčio skaičiavimo pakeitimus, mokymo lėšų paskirstymą, vidaus kontrolės analizę, taip pat SABIS sistemos funkcionalumus. Civilinės saugos ir mobilizacijos temomis muziejaus darbuotojai dalyvavo Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamento prie Krašto apsaugos ministerijos organizuojuose nuotoliniuose kursuose apie pasirengimą mobilizacijai, pilietinį pasipriešinimą ir sąjungininkų atvykimo priimančiosios šalies paramą. Reikšminga dalis kvalifikacijos kėlimo veiklų buvo skirta kultūros paveldo tyrimams, rinkinių apsaugai ir skaitmeninimui. Dalyvauta Lietuvos muziejų asociacijos mokslinėse konferencijose, LIMIS organizuojuose mokymuose apie 3D skaitmenines technologijas, autorių teises, privatumo apsaugą, LIMIS el. paslaugas ir kompiuterizuotą muziejinių vertybių apskaitą. Taip pat dalyvauta seminaruose apie prevencinį konservavimą, muziejinių vertybių saugojimą, tapybos kūrinių priežiūrą ir transportavimą. Muziejininkai aktyviai gilino edukacines ir kultūrinės veiklos kompetencijas – dalyvauta tarptautinėse konferencijose ir seminaruose, skirtuose edukacijai muziejuose, gabių vaikų ugdymui, folkloro ir etninės kultūros temoms, kultūrinės edukacijos prienamumui, taip pat projekte „Kultūros šaknys muziejuje“. Dalyvauta diskusijų festivalyje „Būtent“, Europos paveldo dienoms skirtose konferencijose, kultūros forumuose.

2025 metais organizuotos ir studijinės kelionės bei kvalifikacijos kėlimo seminarai užsienyje, tarp jų – studijinė kelionė į Gdanską ir Malborką, leidusi pasidalyti patirtimi su kitų šalių muziejininkais ir gilinti žinias apie kultūros paveldo sklaidą. Taip pat dalyvauta mokslinėse ir tarpdisciplininėse konferencijose, skirtose kultūros, istorijos ir paveldo temoms.

Kvalifikacijos kėlimo veiklose dalyvavo visi muziejaus padaliniai – Šilutės Hugo Šojaus muziejus, Švėkšnos ir Žemaičių Naumiesčio ekspozicijos, DKC „Eglutė“. Įgytos žinios ir patirtys tiesiogiai taikomos muziejaus kasdienėje veikloje: kuriant edukacines programas, organizuojant renginius, vystant projektus, stiprinant muziejaus paslaugų kokybę, prienamumą ir profesionalumą.

IX. TURTAS

Infrastruktūra. Muziejaus veikla vykdoma 4 buvusio H. Šojaus dvaro sodybos pastatuose, dkc „Eglutėje“, Švėkšnos ir Žemaičių Naumiesčio ekspozicijose. 2025 m. muziejaus specialiosios programos lėšomis atlikti 7 ekspozicinių salių, laiptų remonto darbai. Muziejaus vykdomų projektų lėšomis ir savivaldybės biudžeto lėšomis buvo įsigyta ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto (kompiuterinės ir programinės įrangos ekspozicijoje ir lauko erdvėje).

Valdomas ilgalaikis turtas (materialinė bazė ir jos būklė).

BĮ Šilutės Hugo Šojaus muziejus valdo ilgalaikį turtą, įsigytą, gautą dovanų ar perleistą valdyti kitaip, kurio likutinė vertė 2025 m. gruodžio 31 dienai sudarė 4144379,05 Eur. Valdomų pastatų 1 kv. m išlaikymo kaina 2025 metais – 12,16 Eur. (muziejui priklausančių patalpų plotas - 3520,21 kv, už komunalines paslaugas sumokėta 42800,00 Eur).

Valdomas ilgalaikis turtas paskirstytas į materialųjį, nematerialųjį turtą ir kultūrinės bei muziejines vertybes. Nematerialaus turto pagrindas yra licencijos ir programinės įrangos. Materialines vertybes sudaro pastatai (negyvenamieji ir infrastruktūros), būklė vertinama gerai; biuro baldai ir įranga – tinkama naudoti muziejų veikloje; transporto priemonės – automobilis. Kultūrinės ir muziejinės vertybės – turtas, kuriam pagal apskaitą nėra taikomas nudėvėjimo skaičiavimo metodas. Tai kultūros paveldo statiniai bei muziejiniai eksponatai. Kai kurių būklė patenkinama, todėl atliekami restauravimo darbai.

Įstaiga naudoja vieną tarnybinę transporto priemonę, draudimas kainavo 142,30 eur., kuras 1159,12 eur.. Metinis įstaigos naudojamos tarnybinės transporto priemonė nuvažiuotas kilometražas 15314 km; Metinis įstaigos naudojamos tarnybinio transporto priemonės remonto išlaidos 120 Eur.

Finansiniai ištekliai. Muziejaus 2025 m. gautos ir panaudotos lėšos 788583,10 Eur. Iš jų:

- savivaldybės biudžeto – 577.500,00 Eur. (2024 m. savivaldybės biudžeto – 494.700,00 Eur);
- darbo užmokesčiui – 481.149,00 Eur. (2024 m. – 428.000,00 Eur);
- prekių ir paslaugų įsigijimui – 67367,00 Eur. (2024 m. – 52.837,00 Eur).

Iš jų:

- šilumos ir komunalinės paslaugos – 32.300,00 Eur. (2024 m. – 34.000,00 Eur);
- specialiosios programos biudžeto – 113.100,00 Eur. (2024 m. – 91.000,00Eur); pagal sąmatą be pasilikto bankinio likučio;
- valstybės biudžeto – 65.715,00 Eur. (2024 m. – 43.250,00 Eur. Eur); projektai, neformalusis vaikų švietimas, darbo užmokesčio padidinimas kultūros darbuotojams;
- ES biudžeto (lėšos 1 projektui) – 32861,00 - Eur (2024 m. – 1.550,11 Eur);
- savivaldybės prisidėjimas prie vykdomų projektų, knygų leidimo, stovyklos – 23.633,00 Eur. (2024 -11.753,00 Eur;)
- Kitos lėšos (stovyklos tėvų prisidėjimas) – 8406,62 Eur. (2024 - 3.355,00 Eur;)
- rėmėjų lėšos – anoniminė parama – 229,10 Eur. (2024 m. - 279,26 Eur).

Išsamesnė informacija apie Šilutės Hugo Šojaus muziejaus finansavimą (darbo užmokestį, infrastruktūrą, veiklą) pateikiama 10 lentelėje.

10 lentelė

Gautų lėšų šaltiniai	Kasinės išlaidos		
	2024 m	2025 m.	Skirtumas
Steigėjo tiksliniai asignavimai, iš jų:			
Darbo užmokestis	428.000,00	481.149,00	53.149,00
Įnašai soc. draudimui	7.200,00	8.235,00	1.035,00
Medikamentų ir medicininių prekių bei paslaugų įsigijimo išlaidos	230,00	160,00	-70,00

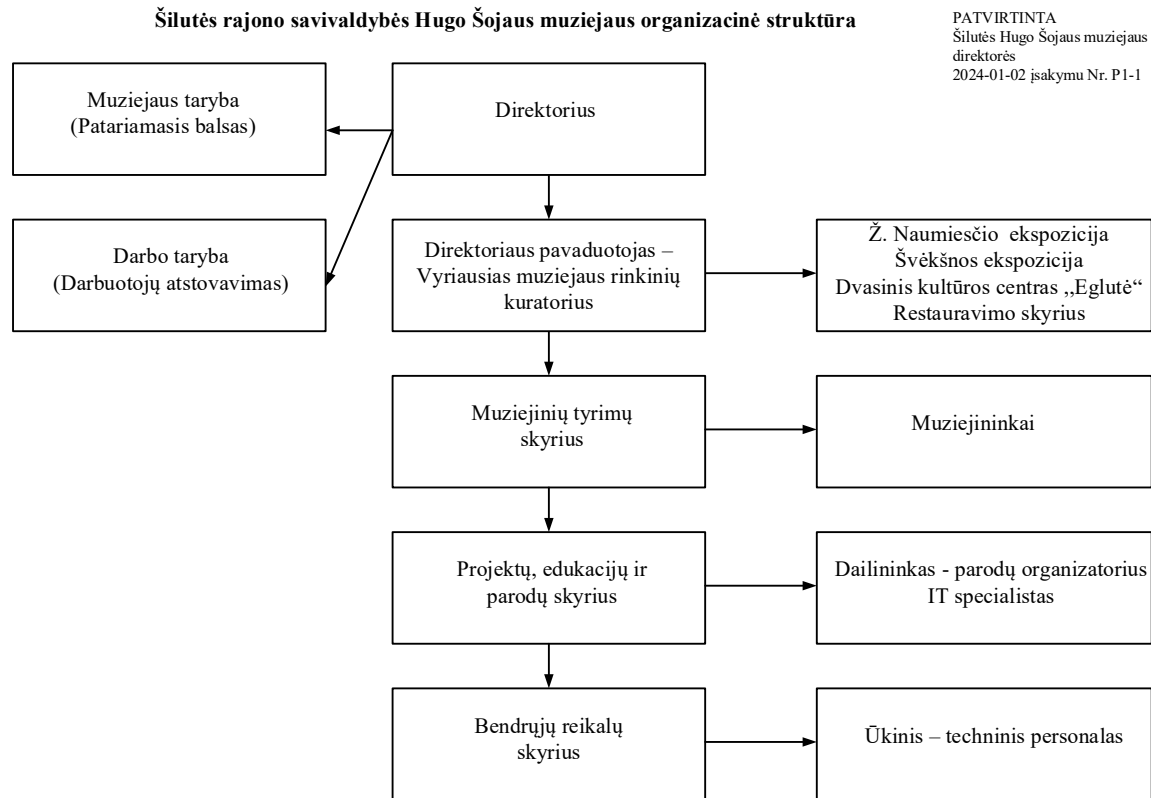
Ryšių paslaugos	826,00	1000,00	174,00
Transporto išlaidos	4.300,00	1885,00	-2.415,00
Komandiruotės	1.440,00	986,00	-454,00
Kvalifikacijos kėlimo išlaidos	600,00	600,00	0,00
Materialiojo turto remonto išlaidos	-	845,00	845,00
Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	34.000,00	32.300,00	-1.700,00
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	550,00	700,00	150,00
Reprezentacinės išlaidos	400,00	500,00	100,00
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos (muziejaus apsauga, draudimas, pastato techninė apžiūra, lietvamzdžių valymas, kanceliarinės ir ūkinės prekės, ūkinio inventoriaus įsigijimo išlaidos)	10.491,00	28.391,00	17.900,00
Darbdavių socialinė parama	2.600,00	4.249,00	1.649,00
Ilgalaikiam turtui įsigyti	4.063,00	16.500,00	12.437,00
Iš viso:	494.700,00	577.500,00	82.800,00
Įstaigos specialiosios lėšos:			
Darbo užmokestis	16.000,00	22.270,00	6.270,00
Įnašai soc. draudimui	210,00	320,00	110,00
Medikamentų ir medicininių prekių bei paslaugų įsigijimo išlaidos	-	-	-
Ryšių paslaugos	1.000,00	645,00	-355,00
Transporto išlaidos	3.220,00	100,00	-3.120,00
Aprangos ir patalynės įsigijimo išlaidos	265,00	182,00	-83,00
Komandiruotės	4.720,00	3.243,00	-1.477,00
Materialiojo turto remonto išlaidos	4.880,00	8.000,00	3.120,00
Kvalifikacijos kėlimas	775,00	1.000,00	225,00
Komunalinių paslaugų įsigijimo išlaidos	11.200,00	10.500,00	-700,00
Reprezentacinės išlaidos	2.130,00	2.810,00	680,00
Informacinių technologijų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos	3.648,00	7.200,00	3.552,00
Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos (kanceliarinės ir ūkinės prekės edukacijai, Muziejų asociacijos nario mokestis ir kt., ūkinio inventoriaus įsigijimo išlaidos)	41.352,00	55.436,00	14.084,00
Ilgalaikio turto įsigijimas	1.600,00	1.394,00	-206,00
Iš viso:	91.000,00	113.100,00	22.100,00

X. ADMINISTRAVIMAS

Istaigos struktūra

Istaigos struktūra nurodoma 11 diagramoje.

11 diagrama

Administravimas. Dokumentų valdymas ir archyvai. Visi Šilutės Hugo Šojaus muziejaus dokumentai 2025 metais buvo rengiami vadovaujantis LR teisės aktais, muziejaus vidaus tvarkomis ir raštvedybos taisyklėmis. Nuo 2025 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. parengti 95 įsakymai personalo klausimais, 63 įsakymai veiklos klausimais, 44 įsakymai atostogų ir komandiruočių klausimais. Parengti 105 siunčiami dokumentai, gauti 66 dokumentai, užregistruotos 69 trumpalaikės ir 18 ilgalaikių sutarčių su paslaugų teikėjais, buhalterijai pateiktos 835 sąskaitos faktūros. 2025 metais parengtos ir patvirtintos šios tvarkos: tarnybinių ir netarnybinių automobilių naudojimo ir kuro normų nustatymo taisyklės, informacijos teikimo asmenims su negalia vidaus tvarkos aprašas, vidaus darbo tvarkos taisyklės ir darbuotojų darbo apmokėjimo tvarka. 2025-01-31 Šilutės rajono savivaldybei pateikta Vidaus kontrolės įgyvendinimo 2024 m. metinė ataskaita. Visi dokumentai registruoti DVS sistemoje, į visus atsakymo reikalaujančius dokumentus atsakyta. Per 2025 metus surengtas 1 muziejaus tarybos posėdis, kuriame svarstyta 2024 m. Muziejaus veiklos ir statistinė ataskaita bei patvirtintas 2025 m. veiklos planas.

Mokslinė biblioteka–archyvas ir administracinis archyvas. 2025 m. muziejaus mokslinė biblioteka–archyvas įsigijo 54 knygas, dovanotoms knygoms išrašyti 8 dovanojimo aktai, parengti 162 bibliografiniai aprašai, straipsnių kartoteka papildyta 21 įrašu. Moksliniame archyve sutvarkytos ir parengtos saugojimui 8 muziejaus specialistų bylos. Administraciniame archyve parengtas ir patvirtintas 2026 m. bylų planas, sutvarkytos 2024 m. 4 nuolatinio, 3 ilgo ir 66 trumpo

saugojimo bylos, sudaryti nuolatinio ir ilgo saugojimo bylų apyrašai bei parengtas trumpo saugojimo bylų sąrašas.

XI. ŪKINĖ VEIKLA

Ūkinė ir materialinių išteklių priežiūros veikla. 2025 metais kiekvieną mėnesį buvo pildomi darbo laiko apskaitos žiniaraščiai. Sezono metu rengiami darbuotojų darbo grafikai. Per 2025 metus muziejus įsigijo 135 vnt. naujo inventoriaus, kuris buvo užpajamuotas ir jam suteikti inventoriniai numeriai. Atlikta nematerialiojo, ilgalaikio materialiojo turto ir atsargų inventorizacija. Po inventorizacijos parengtas turto ir atsargų sutikrinimo žiniaraštis bei 1 trumpalaikio turto ir atsargų nurašymo aktas, pagal kurį nurašyta 130 vnt. trumpalaikio turto. Nurašytas inventorių buvo utilizuotas. Kiekvieną mėnesį taip pat buvo rengiami turto atidavimo naudoti, atsargų nurašymo ir reprezentacijos aktai. Iš viso per 2025 metus surašyti 292 prekių paskirstymo, 83 paslaugų suteikimo ir 22 reprezentacijos aktai. Per 2025 metus buvo atliekami smulkūs kabinetų ir lauko inventoriaus (suoliukų) tvarkymo darbai. Muziejaus patalpose, pakeistos 2–jų durų spynos, įdėtos 4 spynelės į spintas, DKC „Eglutė“ sutvarkytos lauko durys, pakabintos 4 rankšluostinės, sutvarkytos 6 lovos. Ūkinėse patalpose surinktas virtuvinis komplektas. Pagal poreikį atlikti kiti tvarkymo, priežiūros, santchnikos darbai.

H. Šojaus dvaro teritorija ir balkonai apšodinti gėlėmis. Sutvarkyti ir pasodinti gėlynai prie DKC „Eglutė“. Nuolat vykdyti muziejaus teritorijos priežiūros ir tvarkymo darbai: šalinti savaiminiai krūmai, jų atžalos, šalinti nuvirtę, avariniai medžiai, pjauta ir tręšta veja, grębti ir šalinti lapai, šiukšlės, pasodintos ir prižiūrimos vienmečių gėlių klombos, balkonai, prižiūrėti takai, valytas sniegas. Įgyvendinant muziejinių vykdomas edukacines programas buvo pagaminta: dėžė, skirta archeologinei edukacijai, dekoracijos Kalėdų senio kambariui, stovai lauko ekspozicijoms, atliktas remontas edukacinėje klasėje, 3 aukšto parodų salėje ir ūkiniame pastate, laiptinėje (

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Šilutės Hugo Šojaus muziejus, administruojantis Šilutės, Dvasinės kultūros centro „Eglutė“, Macikų, Švėkšnos ir Žemaičių Naumiesčio ekspozicijas, siekia atliepti šiuolaikinės visuomenės poreikius ir kryptingai diegti technologinę pažangą. Muziejaus veikla orientuota į įvairaus amžiaus ir skirtingų galimybių asmenų įtraukimą, atviro dialogo skatinimą, tarpusavio bendradarbiavimą, galimų sinergijų kūrimą ir nuolatinę sąveiką su muziejų bei vietos bendruomene. Muziejaus vizija – tapti gyva, patrauklia kultūros ir švietimo erdve, kurioje lankytojams būtų įdomu, prasminga ir nenuobodu. Siekiama diegti inovatyvius sprendimus, prisidėti prie vietos socialinės ir kultūrinės plėtros bei tapti reikšmingu traukos centru tiek Lietuvos, tiek užsienio turistams. Įgyvendinus muziejaus darbuotojų parengtus ir laimėtus nacionalinius bei tarptautinius projektus, ekspozicijose įrengiamos naujos parodos, kuriami informaciniai audiogidai, diegiamos šiuolaikinės technologijos. Atsiradus papildomoms finansinėms galimybėms, planuojama plėtoti virtualias parodas, hologramas, kurti aktyvias mokymosi programas ir interaktyvius žaidimus jauniems lankytojams. Veiklos perspektyvos:

1. Nuosekliai diegti inovacijas ir stiprinti vietos socialinę bei kultūrinę plėtrą.
2. Stiprinti muziejaus profesines kompetencijas – skatinti darbuotojų dalyvavimą vadybos, technologijų ir dalykinių kompetencijų ugdymo mokymuose.
3. Aktyvinti bendradarbiavimą tarp Muziejaus ir rajono švietimo, socialinių paslaugų, užimtumo, verslo bei kitų kultūros įstaigų.
4. Plėtoti tiriamąją veiklą ir jos sklaidą, skatinti darbuotojų kūrybiškumą, iniciatyvumą ir naujovių taikymą kasdienėje muziejaus veikloje.

5. Kurti ir įgyvendinti Švėkšnos ekspozicijos muziejinės veiklos koncepciją sinagogos pastate, taip pat gerinti Macikų lagerių ir Žemaičių Naumiesčio ekspozicijų pritaikymą lankytojams.

Muziejus taip pat sieks aktyviai pristatyti savo veiklą kitose institucijose, dalintis patirtimi apie materialaus ir nematerialaus kultūros bei tautinio paveldo saugojimą ir sklaidą, dalyvauti konferencijose, mugėse bei profesiniuose susitikimuose, taip stiprinant muziejaus matomumą ir vaidmenį kultūros lauke.

Parengė Šilutės Hugo Šojaus muziejaus direktorė Indrė Skablauskaitė
2026-02-12